

VOL. XVII

Kaina 3c

Chicago, Ill. Trečiadienis, Sausis-January 29 d., 1930

No. 24

Juros Konferencija Nutarė Išleisti Laikraštinius

Spaudos atstovai betgi bus išleidžiami tik i pilnumos sesijas; delegacijų vadų ir komisijų posėdžiai pasiliks ir toliau slapsti

LONDONAS, sausio 28. — Jungtinių Valstybių delegacijai reikalaujant, penkių valstybių laivynų apribojimo konferencija šiandien nutarė pagaliau išleisti spaudos atstovus į visus busimus konferencijos pilnumos posėdžius.

Tokiuose posėdžiuose St. James rūmose nutarta duoti vietų septynioms dešimt aštuoniems korespondentams, atstovaujantiems visoms tautomis.

Stimson įspėja Amerikos visuomenę netikėti spaudos pranešamais gandai apie krizius jūros konferencijoje

Jungtinių Valstybių delegacijos jūros konferencijoje galva, valstybės sekretorius Henry L. Stimson, vakar iš Londono kalbėdamas per radio Amerikos visuomenę pasakė, kad laivynų apribojimo konferencijoje ligšiol dar nebuvo iškeltų jokių problemų, kurios galėtų statyti į pavojų galutinę konferencijos pasisekimą.

Sekretorius Stimson savo kalboje įspėjo Amerikos visuomenę visai netikėti skelbiamais gandai apie konfliktus ir krizius konferencijoje, kol toki

Meksikoje susektas samokslas nužudyti respublikos vadus

Policija suėmė septynioliką samokslininkų, siekusių pasigrobtį krašto valdžią

MEKSIKOS MIESTAS, sausio 28. — Policijos viršininkas Quintana praneša, kad tapo susektas samokslas nužudyti prezidentą Portesą Gilį ir išrinktą prezidentą Pascualį Ortizą Rubio.

Be to, samokslininkai siekė išsprogdinti kai kurias valdžios įstaigas ir krašto valdžią pasigrobtį į savo rankas.

Ryšį su tuo samokslu buvo suimti devyniolika asmenų, kurių septyniolika pripažinę kaltę. Dvi moterys, įrodžiusios savo nekaltumą, tapo paleistos.

Policijos viršininko pranešimu samokslininkai esą buvusio kandidato į prezidentus, Jose Vasconceloso, šalininkai.

Chicago ir apilinkai federacijos oro biuras šiai dienai praneša:

Iš viso gražu; bet šalta; lengvi ir vidutiniai, daugiausia vakarų, vėjai.

Vakar temperatūra įvairavo tarp 10° ir 20° F.

Šiandien saulė teka 7:07, leidžiasi 5:00.

Generolo Primo de Riveros diktatura Ispanijoje griuvo

Diktatorių ir visus jo kabinetas pasitraukė; nauju premjeru paskirtas Berenguer

MADRIDAS, Ispanija, sausio 28. — Premjeras gen. Primo de Rivera, Ispanijos diktatorių, diktatorių nuo 1923 metų, šiandien vakarą atsistatydino.

Kartu pasitraukė ir visus jo kabinetas.

Naują vyriausybę sudaryti karalius Alfonsas paskyrė gen. Damasą Berenguerą.

Politiškai rateliuose pastaruoju metu buvo daug nerimo, ir Primo de Rivera dėl to praėjusią savaitę išleido manifestą, kuriuo jis pakvietė septyniolika svarbiausių kariuomenės ir laivyno vadų pareikšti savo nuomonę, ar diktatūra turi ilgiau pasilikti, ar ne. Jis žadėjo pasitraukti, jei negausių vadų patikėjimo.

Oro katastrofos

Pilotas ir keturi pasažieriai žuvo liepsnose, aeroplanui nukritus

KANSAS CITY, Kan., sausio 28. — Netoli nuo Fairfax aerodromo vakar vakarą nukrito Central Air linijų aeroplanas, ir penki jo įgulos žmonės žuvo užmušti. Žuvusieji yra: aeroplanas pilotas Dyke Laude-man, Miss Margaret Dice iš St. Joseph, Mo., C. R. McKinon iš Homewood, Ill., James Eggert iš Chicagos ir Wm. Flynn iš Kansas City.

Aeroplanas skrido iš Wichita į Kansas City. Atlėkęs į Kansas City ir apskriejęs aerodromą 500 pėdų aukštumo, aeroplanas buvo besirengias nusileisti, kai staiga kažkas atsitiko su jo motoru. Lėktuvas ėmė stacii skristi žemėn. Nukritęs kukurūzų lauke, netoli nuo aerodromo, aeroplanas užsidegė.

Visų žuvusių kunai taip baisiai apdegę, kad sunku bepazinti.

Už dviejų asmenų nužudymą pasmerkė du kartu pakarti

OAKLAND, Cal., sausio 28. — Aukštesnio teismo teisėjas Fred Wood nuteisė Ernestą Diazą, 24 metų amžiaus, du kartu pakarti balandžio 11 dieną.

Diaz buvo apkaltintas del nušovimo Stanley Montero ir jo sužadėtinės Mary Munoz, kai juodu sėdėjo automobily.

Sovietai planuoja oro liniją su tolimaisiais rytais

MASKVA, sausio 28. — Atėinanti pavasarį sovietų valdžia projektuoja įsteigti oro liniją su Kinai ir Japonija. Aeroplanai lakios tiesiai iš Maskvos į Irkutską, iš ten į Vladivostoką. Pastarasis bus sujungtas su Japonija japonų aeroplanais ir garlaiviais.

Dabar aeroplanų tarnyba jau yra atidaryta Maskvos-Berlyno ir Verchneudinsko-Urgos oro linijomis. Iki šių metų pabaigos projektuojama atidaryti dar internacionalinės Jakutsko-Verchneudinsko ir Urgos-Pekino oro linijos.

J. A. and Pacific Photo

Londonas. — Clarence C. Hatry, kuris tapo nuteistas keturiolikai metų į kalėjimą už švindelį. Jis išviliojo iš žmonių apie \$8,000,000.

Buvę Rytų Kinų geležinkeliečiai kelia riaušes

Reikalauja iš sovietų Rusų administratoriaus algų, kurios jiems liko nesumokėtos

ŠANCHAJUS, Kinai, sausio 28. — Iš Harbino praneša, kad ten keli šimtai kiniečių ir rusų, buvusių Rytų Kinų geležinkelio tarnautojų, vakar susirinko ties geležinkelio administracijos trobesiu ir pareikalavo, kad sovietų administratorius sumokėtų jiems sulaikytas jų algas. Administratoriui atsisakius mokėti, minia pakėlė riaušes, šaukdama, kad "Rytų Kinų geležinkelį dabar valdo bolševikų čeka, tikrasis šiaurės Mandžūrijos valdovas".

Tie rusai ir kiniečiai, tarnavusieji Rytų Kinų geležinkely, neseniai buvo pašalinti iš darbo, kai geležinkelį vėl ėmė kontroliuoti sovietai.

Nenorėdamas grįžti į sovietų "rojų", nusizudė

RYGA, sausio 28. — Čia nusizudė vienas emigrantas iš sovietų Rusijos, P. Saranda, kuris norėjo iškelti į Ameriką, bet Jungtinių Valstybių konsulas atsisakė duoti jam vizą.

Saranda pasirinko verčiau mirti, nekaip grįžti atgal į sovietų Rusiją.

Sovietai deportuoja ingrainus; suimti del to susirupinę

HELSINKIS, Suomija, sausio 28. — Sovietų valdžia įsakė iškelti 20,000 ingrainų ukininkų iš Leningrado gubernijos į Archangelo guberniją miškų kirsti.

Suomiai del to labai susirupinę, kadangi ingrainai yra suomių gimnastai. Suomiai sako, kad bolševikams, matyt, parupo 100 tūkstančių Rusijoj gyvenančių ingrainų ukių ir del to Maskva sumanė ingrainus išdanginti į Sibirą, o jų žemes pasisavinti.

Nikaraguos sukilėlių vadas Sandino Meksikos Mieste

Keta grįžti atgal į Nikaragą ir pradėti iš naujo kovą prieš Jungtinių Valstybių jungą

MEKSIKOS MIESTAS, sausio 28. — Augustino Sandino, buvusio Nikaraguos sukilėlių vadas, vakar iš Meridos atvyko į Meksikos Miestą.

Laikraščių korespondentams jis pasisakė netrukus grįšiant atgal į gimtąjį kraštą tęsti toliau kampaniją prieš Jungtinių Valstybių priešpauką. Jo grįžimo laukia 2,000 ištikimų jo sekėjų.

Kuriuo tikslu Sandino atvyko į Meksikos Miestą, nežinia, bet spėjama, kad jis nori dalyvauti prezidento Rubio inauguravimo iškilmėse.

Rusų profesoriaus žūvis ir vodka lapėms netiko: išmirė

ARCHANGELAS, Rusija, sausio 28. — Prieš trejus metus sovietų prekybos departamentas įsteigė Kalgujevo saloj, Leningrato vandenyne, šiaurės lapių ukį. Vyriausiu ukvedžiu paskyrė profesorius Podorogę, kuris buvus lapių auginimo ekspertas. Lapės jie ėmė šerti sudyta žuvm ir, kaip vaistą nuo visokių ligų, duodavo joms degtinės.

Vaisiai buvo toki, kad iš buvusių ukų 211 lapių prieš ketelį dienų paskutinę jų pastip.

Profesorius tapo suimtas ir bus atiduotas į teismo rankas už valdžios turto išieškojimą.

Banditai pabėgo su \$20,000 banko pinigų

MATEAWAN, N. J., sausio 28. — Penki ginkluoti banditai vakar puolė čia Mateawan banką ir automobiliu paspruko su \$20,000 pinigų.

BUCHARESTAS, Rumanija, sausio 28. — Macino kaime, netoli nuo Brailos, mirė vienas ukininkas, Johann Georgii, kuris, sako, buvęs 150 metų amžiaus.

Lietuvos Naujienos

Vyskupas cenzuruoja "Vilniaus Rytoj"

VILNIUS. — "Žycie Luda" praneša apie neseniai įvykusių Vilniaus arkidiecezijos dekanų konferenciją, kurioje tarp kitko, buvo svarstoma kunigų nusistatymas del lietuvų tautiško laikraščio "Vilniaus Rytos" akcijos, kuriai priešingai esąs arkivyskupas Jėbžkovskis. Arkivyskupas, grąsinamas kunigams dėti straipsnius net katalikiškoj Vilniaus lietuvių spaudoj ir griežtai pareikalavo pertraukti santykius su "Vilniaus Rytos".

Tai bent Lietuvos policijos valdininkai!

Liepos 21 d. Liet. univ. Fizikos katedros demonstr. — technikas inž. A. Glodenis su žmona ir sūnumi autobusu grįžo iš A. Panemunės Kauną. Kaune vos išlipus p. Glodeniu iš autobuso prisitartinio prie jo du girti vyrai ir vienas tuojau krito Glodeniu lazda per koją. Kilus skandalui, atėjo budis policininkas, tačiau girtas vyriškis vis nesiliovė Glodenį mušęs. Pasirodė, kad užpuolikai buvo krim. polic. vald. Pr. Burba ir A. Šukys.

Apmušę Glodenį, nusivirę į III polic. nuovadą ir ten išlaidę ligi ryto.

Taikos teisėjas Burbą išteisinio, o Šukį nubaudė 2 sav. kalėjimo.

Iveda laikraščių parduvinimą traukiniuose

KAUNAS. — Praneša, kad Lietuvos geležinkelį traukiniuose įvedama laikraščių ir knygų platinimas. Kėdainiu — Kazlų-Rudos ruože platinimas jau pradėtas š. m. sausio mėn. 2 dieną.

Medaliai auksinių vestuvių proga

Klaipėdos krašto direktorija apdovanojo tam tikru medaliu ir paminėjimo lapu šešias Klaipėdos krašto šeimas jų auksinių vestuvių proga.

GULBES ZARASŲ EZERE.

ZARASAI. — Gruodžio mėn. iš 11 į 12 d. Zarasų ežere nakvojo retos viešnios, pakeleivės iš šiltus kraštus — gulbės.

Pavyzdingas sidabrinių lapų auginimas Lietuvoje

KLAIPEDA. — Šiomis dienomis Bertulacio sidabrinių lapų auginimo ukį Smilgynuose, Klaipėdos krašte, apsilankę iš Vokietijos specialios komisija, kuri renka tinkančias veisles sidabrines lapas. Komisija pripažino visą čia išaugintą sidabrinių lapų prieauglių net labai tinkančių veislei, tuo tarpu kai iš Rytprusių sidabrinių lapų ukiuose išauginto prieaugliaus tinka tik apie 30%. Bertulacio pavyzdingo sidabrinių lapų auginimo ukio įrengimas atsiėjo apie 60,000 litų. Pažymėtina, kad tas ukis yra vienas iš pirmųjų įstaigtų Lietuvoje.

Kunigaikščių ir grafių muštynių byla

KAUNAS. — Gruodžio 30 d. Kauno 1. nuov. taikos teisėjas sprendė keletą baudžiamųjų bylų. Įdomesnės šios bylos.

Rugs. 19 d. "Versalio" restorane kunigaikštis Radvila ir grafas Komaras prisigėrę pradėjo muštis tarp savęs, daužyti butelius, kėdes, vartyti stalus. Pakviesta policija.

Policijos inspektorius Sidaravičius ir Krim. polic. ypat. reikal. valdininkas šileika vyko į "Versalį" vesti kvotos. Bet beidami ties L. Alėja sutiko kunigaikštį Radvilą. Komarą ir atsargos generolą Stomą.

Šileika girtiems kunigaikščiams pranešė reikala, bet tieji nieko nebojo, o Komaras pradėjo polic. vald. šileiką koliauti ir jam grasinti.

Taikos teisėjas pil. Komarą nubaudė 1000 lt. arba 2 mėn. sąlyginio kalėjimo.

Piliečių dokumentų tikrinimas Klaipėdoj

KLAIPEDA. — Iš komendantūros praneša, kad naktį iš 27 į 28 d. krašto komendantos įsakymu Klaipėdos gatvėse buvo padarytas piliečių dokumentų tikrinimas. Sulaikyta ir pristatyta policijai 6 asmenys, kurių 3 tuoj paleisti. Vienas iš suimtų buvo ne vietos gyventojas ir sulaikytas be dokumentų. Jis paliktas tolesniam aiškinimui. 2 asmenys sulaikyti su vogtais daiktais ir perduoti kriminalinės policijos žiniai.

PINIGAI LIETUVON

Telegrama galima pasiųsti į labai trumpą laiką už labai žemą kainą — tik 50 centų.

Siųsti pinigus per Naujienas yra labai saugu, nes Naujienos apsaugoja Jūsų pinigus savo turtu ir savo geru vardu.

Naujienų ofisas atdaras nuo 8 ryto iki 8 vakaro. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 po piet.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

Indiana Harbor, Ind.

Radio programai

Mūsų šeima susideda vien tik iš lietuvių, nors mano moteris ir yra Amerikoje gimusi.

Mes visi klausomės per radio lietuviškų valandų. Ir jos mums labai patinka. Užperėitą nedėdienį mums ypač patiko p. Budriko surengtas programos. Viskas buvo labai puikiai. Mūsų vaikeliai labai mėgsta Vanagaitį, nes jie pažįsta jį iš matymo ir girdi jo rekordus. Vienas man dalykas nepatiko, tai, būtent, tas, kad programos buvo lietuviškas, o anuoseris pasakė, jog tai "Polish"! Mano moteris sako, kas čia per velnias, kad lietuvių vadina polio-kais. Gal mes nenugirdome, nors beveik esame tikri, kad gerai girdėjome. Kitą kartą tam anuoseriui reikia įkalti į galvą, kad tai ne Polish, o "Lithuanian Hour".

—Žilas Senelis.

Detroit, Mich.

Komp. M. Petrausko koncertas

Sausio 12 d. įvyko komp. Miko Petrausko koncertas. Publikos tiek susirinko, kad reikėjo iš žemutinių svetainių nešti krėslus, ir tai jų pritruko. Daugelis per visą koncertą priversti buvo stovėti. Tuo būdu detroitiečiai pagerbė užsitaravusių mūsų kompozitorių Petrauską, kuris jau per daugelį metų dirba meno darbu. Jei Petrauskas nebūtų parašęs tiek lietuviškų dainų, tai ką mes šiandien dainuotume mūsų koncertuose?

Šiandien po visus didesnius Amerikos miestus galima su-rasti komp. Petrausko mokinių, jie ne tik patys turi pasitenkimo, bet ir kitus palinksmina savo dainomis ir muzika. Kiekvienas žino, kad daina turi didelę reikšmę žmogaus gyvenimui. Daina suramina jį, padaro gyvenimą įvairesnį.

Idomu bus pastebėti ir tai, kad Petrausko koncerte programą išpildė beveik visi jo mokiniai, išėjus art. J. Olšauską, kuris muziką studijavo Kaune.

Pirma programa pasirodė p-lės Zukauskaitės. Tai yra detroitiečių žvaigždutė. Jos malonus ir skambus balsas darė gero įspūdžio. Po to pats Petrauskas sudainavo porą dainų. Vėliau sekė p-ni Šatulaitienė, St. Rimkus, A. Piliuškaitė, art. J. Olšauskas, kurį publika sutiko griausmingais aplovismentais. Septintu dainavo J. Valiukas, kuris turi puikų tenorą ir labai gerai jį valdo.

Kada visi septyni, taip sakant, perėjo per šerengą, tai buvo paskelbta dešimties minučių pertrauka. O po to prasidėjo antroji programos dalis, kurią išpildė vėl tie patys dainininkai. Didelį entuziazmą publikai sukėlė Petrausko ir Olšausko duetas. Koncertas pasibaigė p-lės S. Zukauskaitės ir Olšausko duetas. Juodu sudainavo tris daineles. Publika reikalavo ir daugiau, bet jau buvo vėlus laikas, ir todėl koncertą teko nutraukti, o pradėti šokių, kurie įvyko abiejose svetainėse ir tęsėsi iki vėlumos.

Pai Kučinskai savo namuose visiems artistams surengė šaunią vakarienę. Atrodo, kad Kučinskai yra svingingiausi žmonės visame Detroite ir senj naujieniečiai. Svečių dalyvavo 28, ir visi naujieniečiai. Žinau, kad jie visi skaito "Naujienas"; taip dainininkai, kaip ir biznierių. Svečių tarpe dalyvavo sekami asmenys: p. p. Maigai, Žemaičiai, advokatas Uvick su žmona ir kun. Boraišas. Reikia pasakyti, kad kun. Boraišas yra labai draugiškas žmogus ir su visais palaiko gražius santykius. Užtat jis visų yra megia-

mas. Laikė vakarienės jis pasakė atitinkamą kalbą, įvertindamas Miko Petrausko darbus. Kadangi visi svečiai negalėjo sutilpti, tai vakariene buvo duodama iš dviejų atvejų. Prie antro stalo kalbą pasakė S. Girštautas. Potam graborius J. P. Milton pratarė keletą žodžių, nurodymas Petrausko didelius darbus ir dėkodamas po-nams Kučinskams už vakariene. Vakaras tikrai linksmas ir smagiai praėjo. Jis bus atmin-tinas. —J. P. Šunkoraitis.

Grand Rapids, Mich.

Lietuiai slėpkite vištas

Tai yra nepaprastas antgalvis. Bet atvyksta seniai mūsų miesto lietuvių laukiamas svečias. Pernai vasarą, kuomet mes lankėmės Čikagoje "Nauji-nių" piknike, mes užsipašėm A. Vanagaitį, Margučio Redak-torių, kad atvažiuotų į mūsų miestą duoti koncertą. Ir jis mūsų prašymą priėmė. Parva-žiavę pasakojam savo draugams, kad p. A. Vanagaitis apsi-ėmė atvažiuoti pas mus, ir ta žinia taip greitai perbėgo per visus lietuvių, kad kur tik susitiks kokį pažįstamą, tai vis ir klausia: kada bus Vanagaitis? O čia žmogus, neturėdamas jokios žinios, jautiesi kaip ir pamelavęs, ir nežinau ką sakyti. Bet galų gale gavom iš p. Vanago pranešimą, kad vasario 23 d. jis bus mūsų mieste ir duos puikų koncertą. Todel ir sakau, kad lietuviai slėpkite vištas. Bet nenusiminkite, nes čia atvažiuos ne tas Vanagas, kuris drasko vištas, bet tas, kuris įvaro skausmą į gerkle nuo gar-daus juoko. Delto mes SLA. 60 kuopa kviečiam visus lietu-vius ir lietuvaikes atsilankyti vasario 23 d. į švento Jurgio Dr-jos Svetainę 7:30 v. v. kur A. Vanagaitis su visu "bun-čium" savo artistų duos gražų koncertą. Tik tas, kas nežino A. Vanagaitį, gali pasilikti tą vakarą namie. O kas jį žino, tai to nei pririšęs namie neiš-lauks. Todel nepamirškite viršminėto koncerto, ir tēmy-kite mūsų apgarsinimus.

Telas laikas atgal SLA. 60 kuopos susirinkime tapo nutar-ta, kad šiais metais pakviesti visas draugijas bei kuopas, kad visi bendrai galėtų prisirengti prie paminėjimo 12 metų Lie-tuvos nepriklausomybės. Pakvietimai išsiuntinėti ir kai ku-rios draugijos išrinko savo at-stovus, bet Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija pakvietimą atmetė. Atmetė, tai atmetė, nieko nepadarysi. Žinoma, jei nariai nesijaučia esą lietuviai, tai tokis pakvietimas nepagei-daujamas. Bet pažiūrėkite ką "Vilny" rašo A. K. apie įvy-kusį koncertą L. S. ir Duk-Dr-jos svetainėje. Girdamas visą programą sako, buvo su-loista "No Help Wanted". Bet nepasako, kas sulosė. Gal A. K. gėdisi viešai pranešti. O ku-ris tame vakare buvo, tai pa-sakojo, kad tie žmonės juodukų prisivarė ant stiečiaus ir žiu-rėjo, kaip tie lošia. Ne be rei-ka! ir draugas Kauskas nuėjo pas bolševikus. Mat, ten įvai-rys programai...

Laikui bėgant lietuvių tarpe atsirado žmonių, kurie supra-to, jog lietuviai norėdami sa-vistoviai išsilaikyti privalo tu-rėti savus lietuvių dvasinius vadus, su savosiomis bažnyčio-mis. Vienas iš pirmųjų, kuris aukščiau minėtąjį dalyką su-prato bene bus tik Dr. Jonas Šliupas, jis pasikvietė iš Lietu-vos kun. Burbą ir jie ėmėsi kurti lietuvių R. K. parapijos Amerikoje. Darbas, nors sun-ki, bet pasekmingai plėtojosi, tačiau ilga eilė lietuvių R. K. kunigų darbuotės Amerikoje (lietuvių tarpe) parodė, kad jie daugumoje nėra geresni už len-kaus dvasininkus; (valdžiusius lietuvių) jų pirmtinių tikslu buvo-religija ir aklas tarnavi-mas Romos Papos užgaidams, mūsų liaudies bendrieji visuo-meniniai ir bendrieji reikalai, buvo antraisiais arba visai ne-apeinanti jų. Prasidėjo lietuvių čarpė tautinis judėjimas ir su-sirupinimas savo bendrąja sa-rvastim, t. y. jų pinigais pa-sakojam, kas sulosė. Gal A. K. gėdisi viešai pranešti. O ku-ris tame vakare buvo, tai pa-sakojo, kad tie žmonės juodukų prisivarė ant stiečiaus ir žiu-rėjo, kaip tie lošia. Ne be rei-ka! ir draugas Kauskas nuėjo pas bolševikus. Mat, ten įvai-rys programai...

Laikui bėgant lietuvių tarpe atsirado žmonių, kurie supra-to, jog lietuviai norėdami sa-vistoviai išsilaikyti privalo tu-rėti savus lietuvių dvasinius vadus, su savosiomis bažnyčio-mis. Vienas iš pirmųjų, kuris aukščiau minėtąjį dalyką su-prato bene bus tik Dr. Jonas Šliupas, jis pasikvietė iš Lietu-vos kun. Burbą ir jie ėmėsi kurti lietuvių R. K. parapijos Amerikoje. Darbas, nors sun-ki, bet pasekmingai plėtojosi, tačiau ilga eilė lietuvių R. K. kunigų darbuotės Amerikoje (lietuvių tarpe) parodė, kad jie daugumoje nėra geresni už len-kaus dvasininkus; (valdžiusius lietuvių) jų pirmtinių tikslu buvo-religija ir aklas tarnavi-mas Romos Papos užgaidams, mūsų liaudies bendrieji visuo-meniniai ir bendrieji reikalai, buvo antraisiais arba visai ne-apeinanti jų. Prasidėjo lietuvių čarpė tautinis judėjimas ir su-sirupinimas savo bendrąja sa-rvastim, t. y. jų pinigais pa-sakojam, kas sulosė. Gal A. K. gėdisi viešai pranešti. O ku-ris tame vakare buvo, tai pa-sakojo, kad tie žmonės juodukų prisivarė ant stiečiaus ir žiu-rėjo, kaip tie lošia. Ne be rei-ka! ir draugas Kauskas nuėjo pas bolševikus. Mat, ten įvai-rys programai...

Laikui bėgant lietuvių tarpe atsirado žmonių, kurie supra-to, jog lietuviai norėdami sa-vistoviai išsilaikyti privalo tu-rėti savus lietuvių dvasinius vadus, su savosiomis bažnyčio-mis. Vienas iš pirmųjų, kuris aukščiau minėtąjį dalyką su-prato bene bus tik Dr. Jonas Šliupas, jis pasikvietė iš Lietu-vos kun. Burbą ir jie ėmėsi kurti lietuvių R. K. parapijos Amerikoje. Darbas, nors sun-ki, bet pasekmingai plėtojosi, tačiau ilga eilė lietuvių R. K. kunigų darbuotės Amerikoje (lietuvių tarpe) parodė, kad jie daugumoje nėra geresni už len-kaus dvasininkus; (valdžiusius lietuvių) jų pirmtinių tikslu buvo-religija ir aklas tarnavi-mas Romos Papos užgaidams, mūsų liaudies bendrieji visuo-meniniai ir bendrieji reikalai, buvo antraisiais arba visai ne-apeinanti jų. Prasidėjo lietuvių čarpė tautinis judėjimas ir su-sirupinimas savo bendrąja sa-rvastim, t. y. jų pinigais pa-sakojam, kas sulosė. Gal A. K. gėdisi viešai pranešti. O ku-ris tame vakare buvo, tai pa-sakojo, kad tie žmonės juodukų prisivarė ant stiečiaus ir žiu-rėjo, kaip tie lošia. Ne be rei-ka! ir draugas Kauskas nuėjo pas bolševikus. Mat, ten įvai-rys programai...

Visa tai turint galvoj, ar ga-lima stebėtis, kad jie atmetė pakvietimą bendrai apvaikšči-o-ti 12 metų Lietuvos nepriklau-somybės sukaktuves? Žinoma, kad ne. Tie žmonės visą savo laiką dirba ne sau; jie dirbo Maskvai ir bolševikų labui. Da-bar jie susimetė prie juodukų, nes Maskva to reikalauja. Gal laikui bėgant susilaiksim ir juodu lietuvių bolševikų. Jeigu rusai ar juodukai butų pridavę koki pakvietimą, tai nebūtų atmetas. Bet kada lietuvių or-ganizacija atsisaukė, tai tą at-sisaukimą atmetė. Ir da jie skverbiasi į SLA. viršininkus! Jeigu jiems pavyktų SLA. už-valdyti, tai veikiausiai jie steng-tųsi prirašyti prie tos organiza-cijos kacapus ir juodukus, o lie-tuvių tautos reikalai jiems bu-tų svetimi. —S. Naudžius.

Pittsburgh, Pa.

(Prisiūsta)

Lietuvių Tautinių Katalikų bažnyčių atsiradimas Amerikoje, jų darbai ir atstovų konferencija Pittsburghe.

Su devynioliktojo šimtmečio pradžia prasidėjo veik pirmoji lietuvių emigracija Amerikon. Vieni mūsų brolių vyko į toli-majį užjūrį laimės ieškojimo tikslais, kiti gi ne savo noru aplėdo gimtąją pastogę, bet dėl savo įsitikinimų persekioja-mi ieškojo prieglaudos svei-majam krašte. Atvykę mūsų broliai (sesers) į svetimą, jiems nepažįstamą kraštą daugelis pa-puolė po svetimą įtaką ir nuėjo tarnauti svetimačiams, ta-čiau tam yra ir pakeisiamųjų priežasčių. Viena iš svarbiau-sių bėnė bus tai—nebuvo lietuviškų organizacijų, nors tie-sa, ir buvo visiems tikintie-siems bendroji R. K. bažnyčia—organizacija, tačiau ji buvo va-dovaujama lenkų ar kitų sve-timtaučių, kurie rupinosi ne re-liginiais žmonių reikalais, bet religiją ėmė tik kaip priemonę savo tikslams atsiekti, o tais tikslais buvo—sulenktinti lietu-vius, padaryti juos dvasios ver-gais ir pajungti po lenkų (ar kitų dv. vad.) letena.

Laikui bėgant lietuvių tarpe atsirado žmonių, kurie supra-to, jog lietuviai norėdami sa-vistoviai išsilaikyti privalo tu-rėti savus lietuvių dvasinius vadus, su savosiomis bažnyčio-mis. Vienas iš pirmųjų, kuris aukščiau minėtąjį dalyką su-prato bene bus tik Dr. Jonas Šliupas, jis pasikvietė iš Lietu-vos kun. Burbą ir jie ėmėsi kurti lietuvių R. K. parapijos Amerikoje. Darbas, nors sun-ki, bet pasekmingai plėtojosi, tačiau ilga eilė lietuvių R. K. kunigų darbuotės Amerikoje (lietuvių tarpe) parodė, kad jie daugumoje nėra geresni už len-kaus dvasininkus; (valdžiusius lietuvių) jų pirmtinių tikslu buvo-religija ir aklas tarnavi-mas Romos Papos užgaidams, mūsų liaudies bendrieji visuo-meniniai ir bendrieji reikalai, buvo antraisiais arba visai ne-apeinanti jų. Prasidėjo lietuvių čarpė tautinis judėjimas ir su-sirupinimas savo bendrąja sa-rvastim, t. y. jų pinigais pa-sakojam, kas sulosė. Gal A. K. gėdisi viešai pranešti. O ku-ris tame vakare buvo, tai pa-sakojo, kad tie žmonės juodukų prisivarė ant stiečiaus ir žiu-rėjo, kaip tie lošia. Ne be rei-ka! ir draugas Kauskas nuėjo pas bolševikus. Mat, ten įvai-rys programai...

Laikui bėgant lietuvių tarpe atsirado žmonių, kurie supra-to, jog lietuviai norėdami sa-vistoviai išsilaikyti privalo tu-rėti savus lietuvių dvasinius vadus, su savosiomis bažnyčio-mis. Vienas iš pirmųjų, kuris aukščiau minėtąjį dalyką su-prato bene bus tik Dr. Jonas Šliupas, jis pasikvietė iš Lietu-vos kun. Burbą ir jie ėmėsi kurti lietuvių R. K. parapijos Amerikoje. Darbas, nors sun-ki, bet pasekmingai plėtojosi, tačiau ilga eilė lietuvių R. K. kunigų darbuotės Amerikoje (lietuvių tarpe) parodė, kad jie daugumoje nėra geresni už len-kaus dvasininkus; (valdžiusius lietuvių) jų pirmtinių tikslu buvo-religija ir aklas tarnavi-mas Romos Papos užgaidams, mūsų liaudies bendrieji visuo-meniniai ir bendrieji reikalai, buvo antraisiais arba visai ne-apeinanti jų. Prasidėjo lietuvių čarpė tautinis judėjimas ir su-sirupinimas savo bendrąja sa-rvastim, t. y. jų pinigais pa-sakojam, kas sulosė. Gal A. K. gėdisi viešai pranešti. O ku-ris tame vakare buvo, tai pa-sakojo, kad tie žmonės juodukų prisivarė ant stiečiaus ir žiu-rėjo, kaip tie lošia. Ne be rei-ka! ir draugas Kauskas nuėjo pas bolševikus. Mat, ten įvai-rys programai...

Laikui bėgant lietuvių tarpe atsirado žmonių, kurie supra-to, jog lietuviai norėdami sa-vistoviai išsilaikyti privalo tu-rėti savus lietuvių dvasinius vadus, su savosiomis bažnyčio-mis. Vienas iš pirmųjų, kuris aukščiau minėtąjį dalyką su-prato bene bus tik Dr. Jonas Šliupas, jis pasikvietė iš Lietu-vos kun. Burbą ir jie ėmėsi kurti lietuvių R. K. parapijos Amerikoje. Darbas, nors sun-ki, bet pasekmingai plėtojosi, tačiau ilga eilė lietuvių R. K. kunigų darbuotės Amerikoje (lietuvių tarpe) parodė, kad jie daugumoje nėra geresni už len-kaus dvasininkus; (valdžiusius lietuvių) jų pirmtinių tikslu buvo-religija ir aklas tarnavi-mas Romos Papos užgaidams, mūsų liaudies bendrieji visuo-meniniai ir bendrieji reikalai, buvo antraisiais arba visai ne-apeinanti jų. Prasidėjo lietuvių čarpė tautinis judėjimas ir su-sirupinimas savo bendrąja sa-rvastim, t. y. jų pinigais pa-sakojam, kas sulosė. Gal A. K. gėdisi viešai pranešti. O ku-ris tame vakare buvo, tai pa-sakojo, kad tie žmonės juodukų prisivarė ant stiečiaus ir žiu-rėjo, kaip tie lošia. Ne be rei-ka! ir draugas Kauskas nuėjo pas bolševikus. Mat, ten įvai-rys programai...

to viso turto neturi jokių tei-sių ir matydami, jog visą jų savastį ne tik kontroliuoja sve-timas, bet jį skaito ir savąja nuosavybe, pažangesnė liaudis suprato, jog gana buti išnaudo-jamiems, tarnaujant svetimiems, reikia pralėti dirbti sau ir saviesiems ir todėl jau prieš 30 metų prasidėjo (liet. tarpe) judėjimas kurimosi nepriklausomųjų nuo Romos papos—liet. katal. bažnyčių Amerikoje, ku-ris turėjo būti valdomos ir kontroliuojamos pačių parapi-jonų—bažnyčių statytojų. Nors Nepr. Bažn. buvo paliktos visos R. K. bažnyčios dogmos, tačiau liturgija buvo keičiama, apart viso to N. B. pirmoje vietoje buvo statomos tautiškas ir mūsų gimtoji kalba. Pirmoji lietuvių N. B. susitvėrė, rodosi, Čikagoje, kur pirmuoju kunigu buvo Antanas Kazlauskas. vė-liau susitvėrė Waterbury, ir taip liet. N. B. ideja plėtėsi po visas lietuvių apgyventas kolo-nijas Amerikoje. Sunkus buvo pirmieji žingsniai N. B. viena ji buvo R. K. dvasiškijos per-ekiojama ir šmeižiama, mūsų likinčiosios liaudies akyse, ant-ras nemazės sunkumas N. B. buvo—gavimas sąžiningų, pasišventusių idejų dv. vadų-tumų. Budavo atsitikimų, jog N. B. dvasiškijos tarpe atsiras-davo ir tokių "fruktų", kurie nebūdami tikrais kunigais, o tik išsimokinę "mistrenturos", užsidedavo atbulai kalnerių, pa-škelbdavo N. B. kunigais ir sidami per lietuvių apgyventas kolonijas apgaulingu būdu, ne-va parapijų organizavimo tiks-lais, viliodavo ištikinčiosios liaudies pinigus. Aukščiau mi-nėtieji trukumai blogai atsiliep-davo į kuriamąjį darbą ir todėl daug žalos atnešdavo N. B. ide-jos skelbėjams, tačiau, nors darbas ėjo sunkiai, bet jau šian-die mes matome geras pasek-mes—t. y. eilė N. B. su dido-ku skaičiumi parapijų ir ku-nigų. Tarpe N. B. parapijų ir įvairiškijos nebūta bendrų ry-šių ir sutartinio veikimo, todėl tarpe N. B. idejos žmonių kilo mintis sujungti visas liet. N. B. krūvon, sudarant bendrą or-ganizacinį kūną (sinodą) reli-giniam ir tautiniam darbui; ta mintim vadovaujantis N. B. va-dai 1929 met. gruodžio 28 die-ną Pittsburgh'e ir sušaukė N. B. parapijų atstovus, įkurimui vieno sinodo, kuris atstovautų visas liet. N. B. Amerikoje.

Trumpoje santraukoje pasi-stengsiu skaitančiai visuomenei suteikti žinių iš šio suvažiavi-mo.

Sesija I gruodžio 28 d.

Apie 8:30 val. vak. renkasi žmonės į šv. Jurgio lietuvių ka-tal. parapijos svetainę. Visi laukia atvykstančių kunigų ir N. B. parapijų atstovų. Laik-rodis išmūša devynias ir sve-tainės įžengia išrinktieji atsto-vai, užimdami jiems paskirtąsias vietas. Posėdį iškilmingai atidaro adv. Bagočius, kuris, nors trumpoje, bet turiningoje kalboje apibūdino šio suvažiavi-mo tikslus ir svarbą, pabrėžda-mas, kad šis suvažiavimas yra istorinis lietuvių N. B. gyverime ir, kad į šį suvažiavimą yra dedama viltis, jog galų gale susijungs visos liet. N. B. po viena vėliava, bendram tauts ir bažnyčios labui. Po adv. Bagočius kalba Pgh'o šv. Jurgio N. B. klebonas, kun. Zigmąs Vi-partas, kuris pareiškė, jog jie

esą susirinkę ne naujos tikybos tverti, bet sujungti į vieną kū-ną visas liet. N. B. ir tuo va-dovaujantis sukurti sinodą, ku-ris jas (N. B.) atstovautų. Po kun. Viparto kalbos adv. Ba-gočius (kaipo suvaž. pirm.) skelbia I-ją sesiją uždaryta.

Sesija II-ja, gruodžio 29 d.

Apie 1 v. p. p. adv. Bagočius su trumpa prakalba atidaro II-ją sesiją. Perstatomas kalbėti Pgh'o kun. Z. Vipartas, kuris ragina visus atstovus veikti su-tartinai ir laimingai užbaigti pradėtą darbą. Perstatomas Lawrence N. B. klebonas, kun. St. Šleinis. Jis pareiškia džiaugsmo, jog jie pasieksią pagei-daujamų vaisių, t. y. susijungs visos N. B. mūsų tautos ir ti-kybos labui. Perstatomas Scran-tono N. B. parapijos klebonas, kun. Valadka. Nors kunigas Valadka dar jaunas žmogus ir nesenas savo profesijoje, bet savo turiningoje kalboje pabrė-žė N. B. tikslus, o jie esą:— tautiškas, demokratybė ir tikrasis Kristaus evangelijos mokslas, tai buvo rimčiausia kalba pasakyta šiame suvažiavi-mo. Paskutinis kalba Chica-gos liet. N. B. klebonas kun. Zalenka, kuris pareiškia jo pa-rapijos pritarimą—liet. N. B. susijungimui ir kad jie (chica-giečiai) esą pasiryžę bendrom jėgom dirbti. Po kalbų seka iš-rinktųjų nuo N. B. atstovų į-galiavimų peržiūrėjimas. Per-žiūrėjus įgaliavimus pasirodė, jog pilnateisių atstovų šiame suvažiavime su sprendžiamuoju balsu, dalyvavo:

Nuo Pgh'o Liet. Kat. šv. Jur-gio parapijos—Juozas Vencius, Ant. Marčikonis, Petras Pau-lionis, Juozas Gilius, Juozas Zi-

esą susirinkę ne naujos tikybos tverti, bet sujungti į vieną kū-ną visas liet. N. B. ir tuo va-dovaujantis sukurti sinodą, ku-ris jas (N. B.) atstovautų. Po kun. Viparto kalbos adv. Ba-gočius (kaipo suvaž. pirm.) skelbia I-ją sesiją uždaryta.

Sesija II-ja, gruodžio 29 d.

Apie 1 v. p. p. adv. Bagočius su trumpa prakalba atidaro II-ją sesiją. Perstatomas kalbėti Pgh'o kun. Z. Vipartas, kuris ragina visus atstovus veikti su-tartinai ir laimingai užbaigti pradėtą darbą. Perstatomas Lawrence N. B. klebonas, kun. St. Šleinis. Jis pareiškia džiaugsmo, jog jie pasieksią pagei-daujamų vaisių, t. y. susijungs visos N. B. mūsų tautos ir ti-kybos labui. Perstatomas Scran-tono N. B. parapijos klebonas, kun. Valadka. Nors kunigas Valadka dar jaunas žmogus ir nesenas savo profesijoje, bet savo turiningoje kalboje pabrė-žė N. B. tikslus, o jie esą:— tautiškas, demokratybė ir tikrasis Kristaus evangelijos mokslas, tai buvo rimčiausia kalba pasakyta šiame suvažiavi-mo. Paskutinis kalba Chica-gos liet. N. B. klebonas kun. Zalenka, kuris pareiškia jo pa-rapijos pritarimą—liet. N. B. susijungimui ir kad jie (chica-giečiai) esą pasiryžę bendrom jėgom dirbti. Po kalbų seka iš-rinktųjų nuo N. B. atstovų į-galiavimų peržiūrėjimas. Per-žiūrėjus įgaliavimus pasirodė, jog pilnateisių atstovų šiame suvažiavime su sprendžiamuoju balsu, dalyvavo:

Nuo Pgh'o Liet. Kat. šv. Jur-gio parapijos—Juozas Vencius, Ant. Marčikonis, Petras Pau-lionis, Juozas Gilius, Juozas Zi-

Pus - Balsio Systema

Užtikrinę, kad dabar smuika arba Mandoli-na: gražins i 8 leki-jaš per Pus-Balsio sy-stema, kad ir nežinau nė vienos notos.

Frank Borden
4250 Archer Ave.

Frank Borden

4250 Archer Ave.

kus ir kleb. kun. Z. Vipartas. Scran-tono: Kazys Janušaitis, Ant. Minkelis ir klebonas kun. Valadka.

Lawrence: klebonas kun. St. Šleinis.

Chicago, klebonas kun. Pov. Zalenka.

Kaipio svečiai, be sprendžia-mojo balso dalyvavo—iš Chica-gos nuo Katalikų bažnyčios Amerikoje—ark. Genictis ir Vyskupas Safarien, be to eilė vietinių lenkų kunigų. Suvažiavi-mo pirmininkas (konstituci-jos sostatytojas) adv. Bagočius skelbia konstitucijos skaitymą, kuri busianti papunkčiais skai-toma, svarstoma, pakeičiama ir galutinai priimama. Pirmuoju punktu svarstomas vardo su-teikimas busiančiam sinodui. Pasiulomas vardas: Lietuvių Tautinė Katalikų Bažnyčia Amerikoje, (Lithuanian Na-tional Church of America), ku-ris vienbalsiai ir buvo priim-tas. Nustatoma bendroji vys-kupijos ir atskirų parapijų ant-spauda; priimamas nutarimas, jog kiekvienas asmuo nežiurint lyties, 14 metų amžiaus, gali buti L. T. K. B. A. nariu; vien-balsiai sutinkama, jog parapijų kilnojamas ir rekinuojamas turtas yra pačių parapijų nuosavybė. Sesija II-a uždaryta 3 v. p. p.

(Bus daugiau.)

JOHN PAKEL & CO.

(PAKALNIS)

GENERALINIAI KONTRAKTORIAI

Statom naujus ir taisom senus namus, parupinam planus, pirmus ir antrus morkiečius. Per paskutinius 5 metus mes pastatėme 63 įvairius namus, kas liudija mūsų kairu, darbo ir abelo patarnavimo teisingumą. Senų namų taisymą darome ant lengvų mėnesinių iš-mokėjimų.

Taipgi, mes perkam, parduodam ir mainom namus, lotus, farmas ir biznius. Rendojam flatas, inširujam Amerikoje nuosavybe geriausiose kompanijose. Su visais viršminėtais reikalais meldžiame atsilankyti į ofisą 2621 West 71st St.

arba pašaukite

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Office Hemlock 0367, Res. Grovehill 1680

Tarp Chicagos Lietuvių

VAIKŲ TEISME

Ang dieną man buvo reikalo lankytis vaikų teisme. Mat, Chicagoj yra specialios rūšis prasikaltėliams vaikams nuo 15 iki 21 metų amžiaus teisti. Rūmū randasi policijos vyriausiojo nuovadoj. 10-tam aukšte, 1129 So. State St. Teisėjas Allegretti vedė bylas. Kas turi laiko, tam bus įdomu pasiklausyti, nes pašalinami nedraudžiama klausytis. Nė kartą teko patęmėti laikraščiuose apie tą vaikų teismą, bet nepriėjo domėtis juo, nes laikiau už paprastą prasikaltėlių nagrinėjimą ir nutęsimą.

Vienok, kada man teko išbūti tris dienas ir tēmyti kas ten dedasi, pasidarė gana žingeidu, tad aš ir noriu pasidalinti įspūdžiais su skaitytojais. Netikėjau, kad teks pamatyti tiek daug jaunuolių patrauktų teismam už įvairių įvairiausių pra-

NUODAI JUSŲ KUNE

Nuodai nuolat gaminami iš jūsų kuno. Gamta suteikė mums galios juos išvalyti, bet moderniškas gyvenimas toli gražu neatmeta gamtos reikalavimus ir todėl mes privalome pagelbėti mūsų kunui šiuos nuodus pašalinti.

TRINERIO KARTUS VYNAS yra pasitiktina pagelba, jei nori išvalyti savo pilvą ir žarnas nuo nuodų, kurie užkrečia jus visą kūną. Bandyk jį šiandien. Pamatysi, kaip jūsų menkas apetitas, sukičijimas, galvos skaudėjimai, nerviškinimas ir panašūs simptomai vidurių traukulių greit pranyks. Visose aptekose. Sempeliai nuo Jos. Triner Co., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

NEKOKAMAS SEMPELIO KUPONAS Dept. 24

Vardas _____ Miestas _____
Gatvė _____

**IS IR I
LIETUVA**

PER HAMBURGĄ

GERIAUSIAIS LAIVAIS:
NEW YORK, ALBERT BALLIN,
HAMBURG, DEUTSCHLAND,
RESOLUT, RELIANCE,
CLEY, LAND,
ST. LOUIS, MILWAUKEE

Nepalyginamas švarumas ir patarnavimas visose klesose.

\$203

IS NEW YORKO I KAUNĄ IR ATGAL

(Pridėjus \$5 S. V. įeigų Taksus). Trečia klesas.

Pinigų persiunčiam greitai ir žemomis ratomis.

Del sugrįžimo leidimų ir kitų informacijų klauskit pas vietos agentus arba pas

HAMBURG-AMERICAN LINE

177 N. Michigan Ave. Chicago

Didžiausias Nupigimas Geriausių Kompanijų Radių

Philco geriausias Radio **\$119.00**

Atwater Kent **\$107.00**

R. C. A. Radiola special sale Brunswick special sale Fada Radio special sale Howard Radio special sale Sparton Radio special sale Victor, Majestic ir Zenith beveik už pusę kainos.

Lengvūs išmokėjimai del visų nuo \$5.00 ir \$10.00 kas mėnesį.

Ir mes imame absoliutišką ir visą atsakomybę už gerumą visų Radių net per 5 metus.

Atvažiukit pasižiūrėti koki vakarą arba nedėlioje.

GENERAL RADIO STORE

Lietuviai Radio Ekspertai

3856 Archer Ave., prie Rockwell St. Phone Lafayette 6195 CHICAGO, ILL.

sikaltimus. Žmogus netikėtum, savo akimis nematęs, kad jauni vaikai galėtų papildyti nusidėjimus, kokius ir suaugę nesugebėtų, arba neturėtų drąsos.

Pagirtina, kad teismas atsidaro 10 v. ryto. Rūmū jau pilnas žmonių ir laukia teisėjo. Per teisėjas pasirodo iki 10-30 v. Ceremonijos tokios pat, kaip ir kituose teismuose. Ant pašaukimo per teismo raštininką uniformuoti ir neuniformuoti policistai atveda po vieną, po du ir daugiau jų sulaukytus prasikaltusius vaikus.

Vieni jų apiplyšę, paisyti, kiti gana švariai ir gražiai atrodo. Vieni jų nuliudę, kiti linksmūs, kiti vėl akis nuleidę, dar kiti drąsūs. Mat, pagal praktika, gabumą ir pasisekimą negaliame užsiėmimo, susidaro užpas bei išvaizda. Kuriam vaikėkui pasiseka pavogti kelis automobilius, tas jau gali geriau apsirengti ir pasididžiuoti ir yra gerbiamas savo sądraugų, tas ir teisme atrodo ir jaučiasi kitaip, negu tas, kuriam nepasiseka, arba nesugeba. Upas vagilių, matomai, ir nevenodas, dėlto kad jų užsiėmimas skirstosi į rūšis taip, kaip ofisų darbininkai, mechanikai ir paprastai darbininkai; kiekviena rūšis turi savo vietą draugijoje.

Automobilių vagiliai jaučiasi aukštesniais už paprastus kišenvagius ir centinius (pigius) vagilius. Daugiau prityrę irgi žiūri žemyn į pradedančius to amato (gizelius). Atitarnavę pataisos įstaigose ir didžiuojasi prieš tuos, kurie dar ten nebuvę. Kada yra kvociami teisėjo, galima pastebėti prie kokios rūšies priguli. Yra taipgi ir pušėtinai nušimti jų nepilna-pročių. Teisėjas Allegretti prisipažįsta nežinąs ką bedaryti su tokiais. Jis sako, kad nepilna-pročiai yra paveldėję tą ligą nuo savo tokių pat tėvų ir vaikų negalima smerkti. Pataisos įstaigose toki nepataisomi ir tam tikros įstaigos tokiems da kol kas nėra, tad ką su tokiais galima daryti? Kur jį dėti?

Pasirodo, kad pusė sulaukytų vaikų neturi ar tėvo, ar motinos, daugelis neturi nė vieno, nė kito, bet daugiausiai iš prasikaltusių tai apleisti per tėvus, kurie tarpe savęs nesutinka, ypatingai divorsuotų tėvų. Teisėjas Allegretti sako, kad didžiūma vaikų keliautų tiesiu keliu, jei būtų kam juos globoti iki užaugo. Didžiausia tame nelaimė, kad niekas apie tai nesirūpina, ir piliečiams vertėtų susidomėti tuomi ir ką nors daryti, kad išgelbėjus nors dalį tų vaikų. Porą metų atgal policija buvo pasiryžus surasti darbo vaikams, skelbė laikraščiuose, dalino garsinimus, siuntinėjo laiškus darbdaviams kviesdamą surasti darbo, bet matomai mažai gavo paramos ir policija apsisusto rupinusi.

Štai pavyzdys nagrinėjimo vieno vagiliavimo prasikaltusio vaikėzo 17-os metų amžiaus, su naujas našlės lenkės. Atveda uniformuotą policistą vaikėžą ir pastato priešais trubuną. Teisėjas išklausinėja vardą, pavardę, kur gyvena, amžių, ar turi tėvus? Klausia policisto kuomi vaikėžas prasikaltęs? Policistas išpasakoja priežastį sulaukymo ir padeda ant tribunos britvą,

laikrodėlį ir dar kelis mažus daiktus, kuriuos rado pas vaikėžą da nespėjusiam išparduoti. Pašaukta liudininkai, kurie pa-eiliui išpasakoja, kas buvo jiems pavogta. Vaikėžas prisipažįsta kaltas ir papasakoja kam ką pavogė ir kur padėjo.

Du krautuvninkai skundėsi, kad jiems išnešė apie porą sim-tų dolerių vertės prekių, moti-na liudijo, kad pavogė jos \$50 vertės laikrodėlį, kaimyno brit-vą ir laikrodėlį ir t. t. Buvo taipgi pašaukti ir tie ką pirkto daiktus iš vaikėzo. Teisėjas vaikėžą gerai išbares nutęsė 6 mė-nesiams pataisos įstaigon (Pon-tiac), kur sako "They will feed you some stuff that you will not care to go back there again" ir policistas nusidėję vaiką kur reikia. Mėcina žiūri į vaiką ir verkia. Gaila, bet ką padarysi, gal iš dalies ir pačios kaltė. Ti-kimasi, vaikas pasitaisys, mat jis norėjęs turėti "good time" ir dabar galės džiaugtis.

Liudininkai ir jau buvo be-pradėję šalintis, bet teisėjas juos sulaukė ir išnaujo pradėjo visus kamantinėti. Surado, kad krautuvninkams ir kitiems bu-vo padaryta nuostolio \$300 ver-tės. Klausia jis kas dabar atly-gins tą nuostolį? Bet pats tuoj ir išrišo tą klausimą. Liepė tiems, kurie pirkto daiktus iš vaiko, stoti truputį nuošaliai, jų buvo šeši vyrai, ir sudrožė jiems tikrai gerą, sveiką ir tei-singą pamoką. Sako: "Kaip vo-gimo biznis tarpe vaikų netarps, jeigu jus vietoj sudrausti, iš jų perkate daiktus gerai žinodami, kad yra vogti. Jus patys esate kaltesni už vaiką. Aš neturiu teisės jus nubausti kalėjimu, bet negaliu jums ir dovanoti ir kad jus pamokinsu, tai turite atmokėti \$300 tiems žmonėms,

kuriuos vaikas apvogė."

Pakilo mažas lermas. Ypatin-gai teisinio italas batsiuvys. Mat, jis buvo pirkęs auksinį laikrodėlį iš to vaiko už \$2 ir dabar turi atiduoti \$50. Verkia žmogus, prašosi atleidimo, nes esąs biednas žmogus su didele šeima, bet teisėjas neatleido motyvuodamas tuo, kad jeigu dovanos vienam, tai turės ir visiems tai padaryti. Pagal ma-no nuomonę teisėjas Allegretti pasielgė vyriškai. Patartina sau-gotis barginų nuo nepažįstamų.

Dagirdau ir kelias lietuviškas pavardes, matomai ir lietuvių vaikai neatsilieka; gaila, kad šį kartą neturėjau progos pasitei-rauti daugiau apie lietuvių vai-kus. Kitą kart bandysiu sužinoti ir apie juos daugiau ir pranešti skaitytojams. —Reporteris.

Laiškai Pašte

Šie laiškai yra atėję iš Eu-ropos. Kam jie priklauso, tegul nuciina į vyriausįjį paštą (Clark ir Adams gatvių) atsiimti. Rei-kia klausiti prie langelio, kur padėta iškaba "Advertised Win-dow" lobėj nuo Adams gat-vės, pasakant laiško NUME-RŲ, kaip kad šiame sąraše pa-žymėta. Laiškus paštas laiko tam tikrą laiką, o paskui su-naikina.

502 Aldunas Jonas
503 Bakinskis Mrs. Julik
504 Bakutis Walter
506 Bandza Saudentas 2
507 Bartkus Ona
510 Bonus J
511 Briedis Ch
513 Braskis Mate
516 Ceropas T

Garsinkitės Naujienose

SKAITYKIM IR REMKIM VIENINTELI ARGENTINOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTĮ

"ARGENTINOS NAUJIENOS"

"ARGENTINOS NAUJIENOS" eina kas savaitę, didelio formato ir gausiai iliustruotas laikraštis.

"ARGENTINOS NAUJIENOS" plačiai rašo apie Argentinoj gyvenančių mūsų brolių vargus, jų politinį ir kultūrinį stovį.

"ARGENTINOS NAUJIENOS" duoda ne vien platų pažinimą Argentinios gyvenimo, bet ir visos Pietų Amerikos.

"ARGENTINOS NAUJIENOS" daug talpina mokslinės ir dailiosios literatūros pasiskaitymų.

"ARGENTINOS NAUJIENOS" vienintėlis gina lietuvių darbininkų reikalus Pietų Amerikoje ir aiškina visokių išnaudotojų juodus darbus.

"ARGENTINOS NAUJIENOS" kainuoja metams 3 doleriai, pusei metų \$1.50.

Užsiprenumeruoti adresuokit:

"Argentinios Naujienos"

San Martin 661
Buenos Aires, Repub. Argentina.

Pastaba: Pinigų geriausia siųsti registruotose laiškuose, arba Money orderiais.

NIEKS NETIKI,

kad Amerikos lietuviai būtų pamiršę savo gimtąjį kraštą Lietuvą. Savo meile savo Tėvynei jie jau yra įrodę atvėję atvejais ir dabar stengiasi palaikyti su ja ryšius.

Artinantis Naujienos metams Amerikos lietuviai turi progos padaryti malonumą savo giminei Lietuvoje ir prisidėti prie Lietuvos kultūrinimo, išrašdami giminei laikraštį. Tokia dovana savo giminei apdovanoja daugybė Amerikos lietuvių.

GRAŽIAUSIAI PATARNAUTI

Šitame atsitikime gali tik seniausias Lietuvoje laikraštis

"Lietuvos Ukininkas"

vienintėlis demokratiškos minties, tikros žviesos ir mokslo skelbėjas. Savo turinio rimtumu, margumu ir įdomumu "Lietuvos Ukininkas" šiandien pralenkia visus kitus laikraščius.

"Lietuvos Ukininko" kaina visiems metams tik 5 litai, TAIGI TIK 50 AMERIKONISKŲ CENTŲ.

Tokia pinigų suma paskirti niekam nesunku, reikia tik pasirengimo.

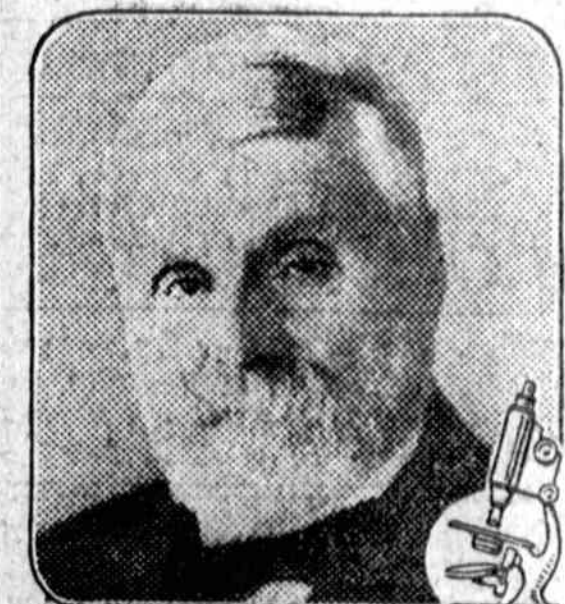
Kadangi 50 centų i Lietuvą siųsti nepatogu, tai susimeskite keli pažįstami ir kartu visi apdovanokite savo gimines.

Už 50 centų jus padarysite didelį dalyką, nes ne viena lietuvių iratinasite skaityti gerą laikraštį, ir paskui jau jie patys nemokės apseiti be laikraščio!

Dar prieš Naujus metus siųskite i Lietuvą "Lietuvos Ukininkui" 50 centų ir savo giminių adresu Lietuvoje, o jau "Lietuvos Ukininkas" mokės tinkamai ištisus metus tarnauti.

"LIETUVOS UKININKO" adresas:
Lithuania, Kaunas Gedimino gat. 38 Nr.
P. S. Kas norėtų "Lietuvos Ukininką" Amerikon išsirašyti, reikia atsiųsti visų metų prenumeratos 2 dol., pusei metų 1 dol.

Dr. Caldwell 3 Taisyklės Palaikyti Jus Sveitata

Dr. Caldwell m.
AT AGE 83

Dr. Caldwell sekė pasekmes konstipacijos per 47 metus ir tikėjo, kad nežiurint kaip atsargus bus žmonės su savo sveikata, maistu ir mankštini-musi, konstipacija vistik iš-tiks laikas nuo laiko, nepaisant kaip bus bandoma jos išvengti. Tai gi svarbiausias klausimas yra, kaip ją išgydyti kai ji at-siranda. Dr. Caldwell visuo-met pritarė prisitaikimui kaip galima arčiausia prie gamtos, todėl jo vaistai nuo konstipaci-jos, žinomi kaip Dr. Caldwell's Syrup Pepsin, yra švelnus au-galų mišinys. Jie negali pa-kenkti nė opiausiam sistemai ir nėra paprotį išsukiantis pre-peratas. Syrup Pepsin yra ma-lonaus skonio, ir jaunieji mėgsta jį. Jis negaibo. Tuktan-čiai motinų mums apie tai ra-šė.

Dr. Caldwell neužgyrė aštrių liuosuotojų ir valytojų. Jis nemanė, kad jie yra tinkami žmonėms pilti i savo vidurius. Per 47 metus praktikos jis niekad nematė jokios priezas-ties juos vartoti, kuomet Syrup Pepsin išvalys vidurius tiek pat greitai, daug geriau ir švelniai, be gnaibimo ar pa-kenkimo sistemai.

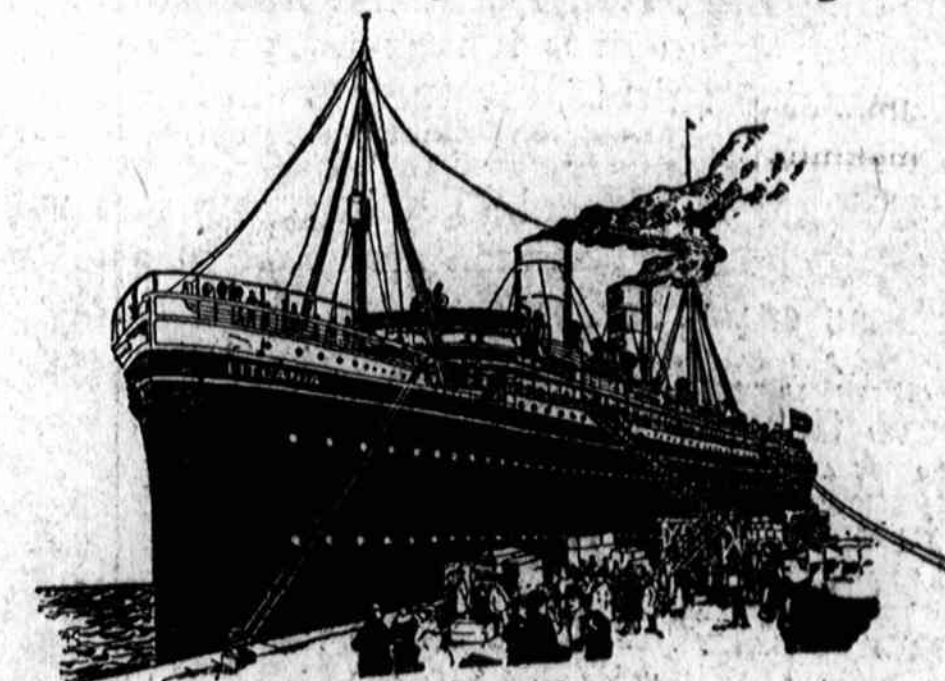
Šalinkitės nuo konstipacijos!

Ji atima jūsų spėkas, sukieta-na jūsų arterijas ir be laiko iš-saukia senatvę. Nepraleiskite ne vienos dienos be vidurių iš-valymo. Neatsidėkit ant vil-ties, bet nueikit į aptieką ir gauti didelę bonką Syrup Pep-sin. Paimkit tinkamą dozą tą patį vakarą ir jau ryte jus pa-sijausite visai kitas žmogus. Gaukite bonką šiandien, bile pat greitai, daug geriau ir švelniai, be gnaibimo ar pa-kenkimo sistemai.

kykit galvą šalta, kojas šiltas ir vidurius liuosus.

Naujienų Ekskursija LIETUVON

Gegužio-May 26 d., 1930
TIESIAI Į KLAIPEDĄ

Laivu LITUANIA

Ši Ekskursija bus viena iš didžiausių. Iš priezas-ties apvaikščiojimo Jubiliejaus 500 metų mirties D. L. K. Vytauto, važiuos tukstančiai Lietuvių atlan-kyti savo Tėvyne, dalyvauti visose apvaikščiojimo iškil-mėse ir praleisti vasaros laiką Lietuvoje.

Del dokumentų ir vietų ant laivo TUOJAUS kreipkitės i Naujienas.

Ypatingai Lietuvos piliečiai, nes gavimas permuto sugryžimui tankiai užima apie 3 mėnesius ir daugiau laiko.

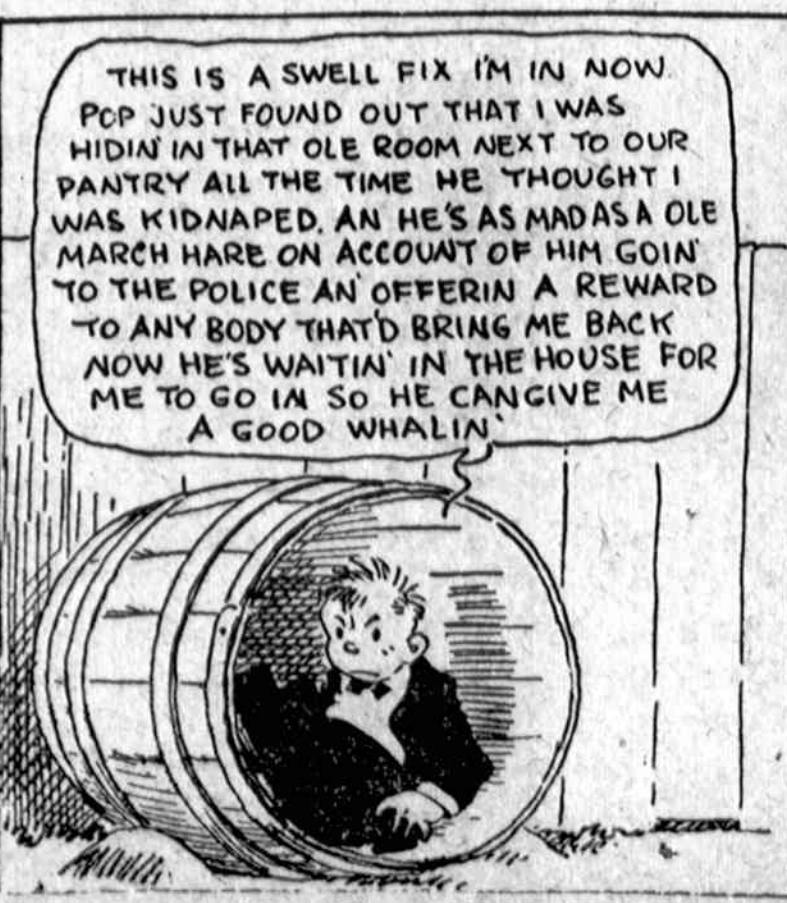
NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

TUBBY

He Uses the First and Original Alarm Clock.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
5c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia „Naujienų“
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chi-
cago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakykimo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviems mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviems mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviems mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Orderiu kartu su užsakyku.

AMERIKOS SKOLOS

Paskolos bonų Jungtinių Valstijų valdžia yra išleidusi ir dar neatmokėjusi už \$16,422,300,940 (daugiau, kaip šešiolika bilionų dolerių). Už tą paskolą šiemet reikės užmokėti \$656,000,000 nuosimčių. Be to, biudžete numatoma atmokėti \$623,894,100 paskolos sumos.

Taigi per vienus metus krašto skolų mokėjimui reikės išleisti apie bilioną ir tris šimtus milijonų dolerių. Ir jeigu skolos bus mažinamos kasmet tokiomis pat sumomis, tai ims 26 metus, kol jos bus galutinai atlygintos! Iš kur atsirado šitokia milžiniška skolų našta? Nu-gi iš to didžiojo karo, kuris, kaip žinote, buvo vedamas tam, kad pasaulis būtų padarytas „saugus demokrati-jai“.

Jei ne tos skolos, tai Amerika kasmet galėtų dau-giau kaip bilioną dolerių išleisti žmonių švietimui, svei-katos reikalam, bedarbių apraudai ir kitiems naudin-giems visuomeniškiems tikslams.

FAŠIZMO FINANSAI

Telegrama iš Romos praneša, kad Italijos valdžios derybos dėl naujos paskolos suiro, nedavusios jokių rezul-tatų. Tuo gi tarpu šiais metais sukanka laikas išpirkti išdo bonų sumoje trijų bilionų lirų. Kadangi valsty-bės išdada tuščias, tai Italijoje laukiama liros kurso puo-limo, vadinasi, naujos pinigų infliacijos.

Apie aštų finansinį krizį Italijoje liudija nuolatos augęs bankrotų skaičius. Jeigu liros kursas imtų pulti, tai įvyktų visiška finansinė suirutė, ir tuomet krašto bi-znis būtų galutinai sudemoralizuotas.

Italijos pramonininkai ir pirkliai bijo, kad taip ir atsitiks, nežiurint to, kad fašistų spauda stengiasi juos nuraminti, jogei viskas eina „tvarkoje“.

Bet klausimas, kodėl fašizmo finansai dabar ėmė ir-ti? Pirma juk buvo tiek daug rašoma apie tai, kaip Mussolini „puikiai“ sutvarkęs ekonominius Italijos rei-kalus ir pastatęs juos ant tvirto pagrindo.

Italijos fašistai (kaip ir kitų šalių diktatoriai) pa-sirodo, monijo pasauliui akis. Mussolini nieko nesutvar-kė, o tik mokejo blofuot ir gauti stambių paskolų užsie-nių bankuose. Amerikos bankininkai yra išskolinę fašistų valdžiai šimtus milijonų dolerių. Jai taip pat gau-singai skolino Londonas. Bet fašizmo kreditas jau yra išsemtas ir dabar atėjo laikas skolas mokėti.

Kad Mussolini nesutvarkė ekonominio Italijos gy-venimo, matyt iš to, kad Italijos užsienio prekybos ba-lansas per visus fašistų viešpatavimo metus buvo ir te-bėra pasyvis, vadinasi, kraštas daugiau importavo, ne-gu eksportavo. Skirtumą tarpe importo ir eksporto ten-ka padengti auksu arba paskolomis. O kuomet išsenka aukso ištekliai ir nebegaunama naujų paskolų, tai kas tuomet? Tuomet nebelieka nieko kito, kaip tik paleisti į darbą spausdinamasias mašinas, mušti auksu nepa-dengtus popierinius pinigus.

Prieš šią paskutinį, desperatišką kelią Italijos vy-riausybė dabar ir stovi.

Kai ims risti ir pakalnė lira, tai kažin ar nenudar-dės paskui ją ir fašizmas?

Apžvalga

DAUGIAU BYLŲ PRIEŠ UK. SAJUNGĄ

Kriksčioniškai Lietuvos Uki-ninkų Sąjungai, kurios vadai neseniai buvo nuteisti už ame-rikoniškų lašinių stempelių sku-timą, teko pergyventi dar dau-giau „smutkų“. Kauno „Social-demokratė“ įdėta tokia žinia: „Žydų Balso“ 3095 nr. ra-šoma, kad sužinota iš kom-petentingų šaltinių, jog Uki-ninkų S-gai iškelto kelios naujos bylos, dėl kurių pra-dėta kvota.

„I. Uki. S-gai savo laiku buvo leista įveikti be muto kelis šimtus tonų kviečių par-davinėti juos ukiminkams

sėklai. Tačiau Uk. S-ga įvež-tus kviečius pardavė ne uki-ninkams, bet kariuomenės In-tendanturai, kur gavo aukš-tas kainas.

„2. Kartu su šiuo vedama prokuratos kvota dėl drau-giškų vekselių, kuriuos išda-vė Uk. S-gos nariai ir vėliau už juos buvo jų turtai išpar-duoti iš varžytinių. Be Uk. S-gos Valdybos su p. Alek-sandru Stulginskiu (buv. pre-zidentu) priešakyje, traukia-ma tieson dar Uk. S-gos Siau-lių skyriaus Valdyba, kuri padarė tą machinaciją su draugiškais vekseliais.“

O be to dar eina byla prieš Ukininkų Sąjungos Rokiškio banko viršininkus.

Gera „pasizymėjo“ ta kleri-kaly organizacija, nėra ko ir bekalbėti! Bus idomus reginys, jeigu teismas ras kaltu ir pa-

sodins į kalėjimą patį p. Stul-ginskį, buvusį respublikos pre-zidentą.

„KULTURINIS PROGRESAS“

Pruseika „Laisvėje“ rašo: „Grigomicheliniai baisiai pykdavo, kada mes vadinda-vome juos socialvolaisiais. Dabar mes mandagesni, mes vadiname juos tik socialfašis-tais.“

Pasirodo, kad ir komunistai daro „kulturinį progresą“. Ir matyt, jie nemažai juo didžio-jausi, kad laiko reikalinga pasi-girti, ant kiek jie pasidarė „mandagesni“.

Bes mes abejojame, ar jie ka-dą nors pasidarys žmoniškesni.

PRATINASI GYVENTI „SVENTA DVASIA“

Vokietijos laikraščio „Neue Freie Presse“ korespondentas, pagyvenęs ilgoką laiką Sovietų Rusijoje, šitaip aprašo savo iš-pudžius:

„Nėra abejonų, kad Sovietų Rusija visomis pajėgomis stengiasi kaip galint greičiau įvykdyti garsųjį „penkerių metų planą“ (piatilietka). Vi-sur karštos statybos pastan-gos, milžiniškas „kolchozų“ (kolektyvinių ūkių) ir „sov-chozų“ (Sovietų ūkių) plėto-jimas, ir visur įtempiamos visos jėgos iki paskutinių ri-bų. Bet niekas taip neįtarti-na, kaip gilus prieštaravimas tarp šių visų pastangų ir ap-linkinio nekultūringumo. Aiš-ku, kad ten dirbama ne ukio sutaupomis, bet paskutinėmis liaudies smegenimis.

„Visur viešpatuoja vargas ir nesiskaitymas su liaudies reikalavimais. Maskva, kur dažnai pritrūksta pačių rei-kalingiausių dalykų, daro vaizdą turtingo, gerai maiti-namo miesto palyginus su dideliais miestais. Provincij-oje visa ko trūksta — nuo duonos karnio iki siulų. Net didesniuose provincijos mies-tuose su keletu šimtų tūkst-tančių gyventojų nėra vieš-bučio, kur galima būtų per-nakvoti, nors labai kukliai. Be Maskvos niekur nėra gero restorano. Yra tik traktierių ir, norint gauti ko nors pa-valgyti, reik stoti i eilę prie kasos ir iš anksto sumokėti už pietus. Sverdlovsko mies-tas, Uralo sostinėje, praeitais metais buvo pastatytas vieš-butis su 300 kambarių. Per pusę metų iš jo pasidarė nie-kai. Kambarys tam viešbuty-je, kur negalima gauti nei švaresnės rankšluosčio, kainuo-ja 6½ rublių už parą. Tas viešbutis dar „geras“, buna ir dar blogesnių. Be to, dar ne-visi gauna kambarį. Gauna laisvai tik turis komandiruo-ti (valdžios paskirtą misiją. „N.“ Red.) ar laisšką iš valsty-bės įstaigos. Paprastas žmo-gus turi pasilikti stotyje ir miegoti nors ant grindų. Bi-lietų traukiniams irgi neleng-va gauti. Buna atsitikimų, kad reikia stovėti eilėje prie bilietų kasos visą naktį, no-rint gauti bilietą važiuoti per kokias 8 dienas.

„Dvasinis gyvenimas“

„Sovietų Rusijos provincija daro įspūdį, kad ten gyvena-ma tik dvasiniu gyvenimu: pačiam mažiausiam mieščiui-ke ar kaimo galima rasti kny-gyną, bet nėra duonos.

„Stotyse nebegalima gauti jokių valių, net tokiuose turtinguose duonos rajonu-se, kaip prie Volgos.

„Dėka žemės ukio kolekty-vizacijai valstiečiai jau nebe-kvenčia industrializacijos naš-tos; atbulai, valstybė turi įdėti milžiniškas sumas į že-mės ūkį. Per vienerius me-tus ukiškas Sovietų Rusijos vaizdas visiškai pasikeitė. Industrializacijos našta tapo perkelta ant kitų pečių — ant darbo proletariato. Tai yra Stalino paskutinių 2 metų

politikos pasėkos, kurios ne-bepasiliks be įtakos i Sovietų Rusijos politinę buklę.

„Darbininkas, kuris neper-seniai stovėjo visuomenės priešakyje, pamažu nustoja savo galybės. Dėl kainų pa-killimo jo dienos uždarbis nu-krito 30%. Bet to dar mažai: kiekvienas darbininkas priva-lo industrializacijai ir vidaus paskoloms atiduoti savo 2 mėnesių algą. Tokiu būdu

Inž. Česl. KAREIVA

Statybos Biznis Lietuvoje

LIETUVOS STATYBOS SĄLYGOS

Lietuvos miestų statyba — bznio šaka, i kurią Amerikiečiai iki šiol kreipė kuomažiausio dė-mesio, kuri, tačiau, nūdien Lie-tuvoje yra viena iš pačių pel-ningiausiųjų, galinti duoti ir amerikiečių kapitalų žymiai didesnį procentų, negu daugelis pačios Amerikos įstaigų bei įmonių.

Sakau, gali duoti, nes Lietu-vos gyvenimas tai jau parodė ir įtikino. Tačiau, gali duoti tuomet, kai čia kaip ir kiekvie-name kitame biznyje, bus įdėtas kapitalas išmintingai, ištyrus dirvą ir vietos sąlygas, atsižvel-gus vietos pareikalavimų ir eksploatacijos būdų. Kai šito-kiu būdu kapitalas bus įdėtas—Lietuvos miestų statybon—tai toks dalykas, kurian įdedant kapitalą, kuomažiausia tenka juo rizikuoti.

Šit vienas—kitas Lietuvos gyvenimo bruožų—ir perspek-tyvų, kaip amerikiečių kapitalas galėtų patogiausia išnaudoti Lietuvos šiam reikalui palankią dirvą.

Kaip visi žino, karas sunai-kino Lietuvos miestus ir mies-telius. Prasidėjus Lietuvos Valstybės gyvenimui visur vieš-patavo nesvietiškas butų kri-bizis, už bauriausią patalpą rei-kejo mokėti didžiausius pinigus, ir tai truko patalpų. Dabar butų krizis nėra toks baisus, bet vistiek jis tęsis dar ilgas dešimtmečius, nes Lietuvos miestelėnai gyvena baisiai susi-kinmę, kiek kultūringiau įren-gtas butas yra didelė retenybė ir kultūringesnių butų pareika-lavimas sparčiai auga. Nors Lie-tuvos miestuose ir labai gvyai eina statyba, tačiau ji toli gra-žu negali patenkinti ne tik au-gančio, bet seno paralelizmo.

Atsižiurint i tai, kad Lietu-voj ir dabar dar tebeįjaučiama stoka pinigų apyvartoje, kad nėra ipotekos banko ir ilgalai-kio kredito (bankai skolina 3 mėn., retkarčiais—9 mėn., pasi-žadėdami paskolą toliau pratęs-ti), Lietuvoje žmonės namus stato „normališkai“ tokia tvar-ka.

Turi žmogus, sakysime 5,000 dolerių, o nori pastatyti namus už 20,000 dolerių. Jis perka že-mės sklypą, pastato namų pa-matus, vieną kitą sieną, gal visas sienas, stogą apdengia — ir nebėra pinigų. Eina i banką pinigų skolinti. Užstatęs pra-dėtus statyti namus jis gauna paskolą, už kurią gali namų statymą kiek toliau pavaryti, bet pabaigti—neužtenka. Dabar jis i namus įdėjo jau daugiau kapitalo, iš banko vėl gauna pasiskolinti. Taip ir toliau, kol pabaigia statybą. Žmogus netu-rėdamas pinigų pasistato namus —namai žinoma kiauurai prasko-linti. Bankui už paskolą jis tu-ri mokėti didelių procentus, pa-prastai 18—24%. Ir vistiktai sitoks ruoštingas, pilnas ner-i-masčių, darbas, neatbaido žmo-nių nuo statybos. Stato žmonės todėl, kad statyba duoda gerą pelną. Žmogus, žiūrėk, kas už-dengia stogą— jau išnuomavo visus butus. Nespėjo įrengti butų, kaip jis jau pilnas gyven-tojų. Pavyzdžiui, žmogus sta-to keturių butų namus, butas užima 110 kv. metrų pločio, ir

jam lieka tik 10 mėnesių dar-bo uždarbis; jis turi labai sunkiai dirbti, nes fabrikuo-se viešpatuoja geležinė dis-ci-plina ir už kiekvieną pavė-lavimą ar blogą darbą darbi-ninkas sunkiai baudžiamas pinigais ir išmetamas iš fab-riko.“

Tai labai skiriasi nuo to, ką bolševikų spauda pasakoja apie „milžinišką progresą“ Sovietų Rusijoje, ar ne?

8 mtr. aukščio, vadinasi 330 kub. mtr. Butu keturi kambariai, vonia, virtuvė, tarnaitė kamba-rys. Sitokio buto pastatymas ir įrengimas Kaune kainuoja vidutiniškai 55 tūkst. lt. saky-sime, tegu 60 tūkst. lt. (6 tūkst. dol.) Vadinasi, butas kainuoja 330x60=19,800 lt. Visi namai (4 butai) jau kainuoja 19,800x4=79,200, tai yra 7,920 dol. Jisai išnuomuoja butus, viduti-niškai gauna už kiekvieną 350 lt. ir i metus 1400x12=16,800, t. y. 1,680 dol. Per penkerius metus jis gauna 8,400 dol., o namai jam pačiam kainavo — 7,920 dol. Prie šių apskaičiavi-mų tenka prisiminti, kad žmo-gus statė namus ne už savo pi-nigus, o kad reikia mokėti di-deli procentai bankams. Ir tai praslinkus 6-riems metams na-mai padengia visas įdėtas išlai-das: žmogelis prieš penkerius metus beveik nieko neturėjęs, dabar turi pelningus namus. Jeigu jisai būtų turėjęs pinigų visiems namams, jam pastaty-mas būtų atsiėjęs žymiai pi-giaiau, įdėti pinigai būtų dar grei-čiau grįžę, bi-znis būtų buvęs dar geresnis.

Lietuvoje statybos darbą ap-sunkina dar toji aplinkybė, kad nėra piniginių rangovų. Trobesis už milijoną litų (100,000 dol.) yra laikomas stambiausia staty-ba, tokių i metus esti 14—18 atsitikimų. Čia rangovai, vyk-dantys statybą, jau nuolat rei-kalauja avansų: atliko rango-vas kokį darbą—ir prašo avan-so tolimesniems užpirkimams. Šitokia gyvenimo nustatytoji „tvarka“ pabrangina statybą ir trukdo jai normališkai plėtotis.

Amerikiečiai, atėję su kiek žymesniu kapitalu Lietuvon, čia neturėję beveik jokios žymesnės konkurencijos, galėtų paimti i savo rankas beveik visos Lie-tuvos miestų statybą ir galėtų padaryti gerą biznį.

Gera susidėjus aplinkybėms, namų statyba Lietuvoje duoda iki 25% pelno nuo įdėto kapi-talo. Bet tai yra tik gerai su-sidėjusios aplinkybės. Šiuo pro-centu per daug pasitikėti nere-i-gia. Bet ir tasai procentas, ku-rį galima pilna žodžio prasme garantuoti, kai parodo priti-ti-mas—nėra menkas. Atsakančius normalius kapitalo amortizaci-jos procentus, namų adminis-tracijos ir remonto išlaidas, nuosimčius ir t. t., vistiktai gali-ma garantuoti gryno pelno 12—15%. Žinoma, šitoks procentas per amžius pasilikti negalės, bet keliolika ar kelis dešimtis metų jisai bus pilnoje galioje: per daug didelės Lietuvoje yra namų pareikalavimas, per daug mažas yra jų pasiūlymas.

Šiuo tarpu dar nereikia už-miršti, kad Lietuvos Vyriausy-bė, supratusi seniau padaryta-sias klaidas, yra nusistatčiusi ypatingai globoti ir remti ame-rikiečius, ateinančius i Lietuvą su savo kapitalu.

Kaip amerikiečiai galėtų pri-traukti savo kapitalą?

Amerikiečiams tikriausias bi-znis susipirkinėti, pavyzdžiui, Kaune žemės sklypus ir staty-ti juose namus. Jau vienas sklypo įgyjimas— yra didelis bi-znis. Nes Kaunas taip spar-čiai plečiasi, kad sklypai brangs-ta ne metais, ne mėnesiais, bet savaitėmis ir dienomis. Sklypas,

kur prieš metus kainavo 600 dolerių dabar kainuoja 1,800—2,000 dolerių. Kitas turėdamas žemės sklypą ir neturėdamas pinigų namams statyti laiko sa-vo sklypą „taip sau“, nes jis žino, kad joks bankas, jokia ki-ta įmonė nedidins taip greitai jo kapitalo, kaip žemės sklypas. Juo ilgiau išlaikys sklypą — juo daugiau pelnys. Arba: juo anksčiau sklypą pirkis juo geresnį biznį padarysi.

Amerikiečiai, nupirkę sklypą ir pastatę namus, dvejojai pel-nytų. Jie galėtų namus arba patys per savo įgaliotinius eksploatuoti— gautų 12—15% pelno. Arba jie galėtų namus parduoti: pelnyti už sklypą ir namų pastatymą. Pirkėjų vi-suomet atsirastų, kaip jų da-bar atsiranda. Lietuvos žmo-gus žino, kad pinigai, įdėti i namus, niekuomet nebus: ne-gresia jokie bankrotai, jokia pi-nigų infliacija. Žmogui pirkti gatavus namus kur kas malo-niau, negu pačiam statyti. Sta-tai pats namus—tiek rupeščių, kad net galva sukasi, ir dar nežinai, ką galų gale tau ran-govas pasakys. Pastatyti na-mai—gali juos apžiūrėti, „iščiu-pinėti“, žinai ką perk. Tokia jau Lietuvos žmogaus „natu-ra“, kad jis pasitiki tik tuo, ką jis mato. Šit kodėl Lietuvos žmogus mėgsta geriau pirkti namus, negu pats statyti. Pir-kdamas gatavus namus banke greičiau ir paskolą gausi, negu vos pradėjęs statyti. Pirkai ga-tavus namus—kas mėnesį turi aiškias pajamas, gali nustatyti savo biudžetą ir jį nuosakiai vykdyti. Pagaliau, netenka už-miršti, kad ne šiandien, tai ry-toj Lietuvoj bus įsteigtas ipo-tekos bankas, kuris duos ilga-metes paskolas ir namų įsigi-jimą piliečiams žymiai paleng-dins.

Šitokią statybą vienas ame-rikietis p. P-ius Kaune jau pra-dėjo. Jau pastatė kelerius 3—4 aukštų namus ir labai gerai pardavė: padarė puikiausį biznį ir toliau stato. Tačiau, reikia pažymėti, kad jis statė tokius namus, kokių gal nereikėtų sta-tyti: per daug pigiai jisai sta-tė. Pigiai—reikia, neperdaug gerai: greitai jų visi galai irs-ta, greitai yra reikalingas žy-mesnis remantas, o tai jau ne-gerei. Žmonės, kurie iš jo na-mus nupirko, dar šiaip taip ver-čias. Jeigu jie parduos namus trečiajam asmeniui, tai šis jau tikrai bankrutuos: iš jo niekas nebeperks, namai bus per daug sukiurę. Šitokiems namams pirkėjai, reikia tikėtis, greitai pritruks... Lietuvoje per daug pigūs namai statyti neapsimo-ka. Jie turi stovėti 30—50 me-tų, ir nereikalauti per daug di-delio ar „kapitalinio“ remonto.

Neapsimoka ir per daug bran-gūs namai, su perdidele liuksu-su įrengti butais. Neapsimoka tokie namai, kurių pastatymas —1 kub. metras kainuoja 70—75 lit. (7—7,5 dol.). Ką reikia neapsimoka? Dabar tai jie kol kas apsimoka, nes tokių namų dar nedaug tėra. Bet jie ne-turi ateities, nes gali pritrukti nuomininkų. Šitokiuose liuksu-siniuose namuose už butą tektų mokėti 600—800 litų i mėnesį (60—80 dol.). Kaune ir dabar daug kas tiek moka. Bet vis tiktai šitokių nuomininkų skaičius yra apribotas. Platesniu mastu kalkuliuojant statybą jais negalima pagręsti planų. Lietuvoje apsimoka statyti ir turi didelę gerą ateitį viduti-niai namai, kurių pastatymo 1 kub. metras kainuoja 55—60 lt. Tokiems namams nuomininkų ilgus dešimtmečius netruks. Tai turėtų būti kelių aukštų na-mai, butai iš 3—4 kambarių, virtuvė, vonia. Didelio pasiseki-mo turėtų butai iš dviejų kam-barių ir virtuvės su bendra vo-nia—bent visame koridoriuje. Pagaliau gražią ateitį turi ir vadinamieji viengungių butai—1 kambarys ir virtuvė, atsto-janti ir valgomąjį kambarį. I šitokius namus galima dėti ka-

pitalą be jokios rizikos su ga-rantuotu 12—15% pelnu nuo ka-pitalo. Yra Lietuvoje dar ir kitokių perspektyvų.

Pavyzdžiui, Kauna ėmė plė-s-tis i šonus — ėmė augti nauji priemiesčiai. Juose daugelis valdininkų ir visuomenės dar-butojų yra gavę sklypus—nuo-savybėn (einant žemės Refor-ma), bet namams pasistatyti—neturi pinigų. Čia amerikiečiai galėtų pasiimti pastatyti visą miesto kvartalą. Galėtų buti dvejopas atsiskaitymas su val-dininkais—busimais namų savi-ninkais: arba jie paskolina pi-nigus—ir tuojaus sumoka sta-tytojų, arba atiduoda statyto-jas jam, paėmęs atatinkamas garantijas, išsimokėjimui 5—8 metams, pasiimdamas reikalin-gus procentus. Šitokia išsimo-gų kėjimo sistema Lietuvoje būtų populiariausia ir tinkamiausia. Ji Lietuvos žmonėms bu-tų tuo parankesnė, kad 1) ne-reikėtų iškart sumokėti didelę pinigų sumą, 2) nereikėtų jiems didesnių procentų mokėti ban-kams ir kasdieną drebėti.

Ypač populiarius namai Lie-tuvoje būtų: pastatyti išsimokė-jimui kooperatyvams. Pavyz-džiui, Universiteto profesoriai mielai noru sudaryt kooperaty-vą namams įsigyti. Jų kiekvie-nas gautų nuosavybę butą (ne namus, bet butą), ir namų sta-tytojų mielai noru sumokėtų per 5—6 metus įdėtą kapitalą su gerais procentais. Šitokius namus statant būtų galima į-vykinti milžiniškus sumanymus. Šitokių kooperatyvų butų gali-ma pasitikėti pilnai. Gal būtų galima gauti šiuo reikalu ir ko-kių garantijų iš Valdžios —tai jau praktikos klausimas.

Tuo pačiu ir Lietuvoj būtų padarytas geras darbas ir ame-rikiečiai padarytų dėl savęs gerą biznį. Šis bi-znis juo pato-gesnis, jog jis nereikalauja, kad amerikietis mestų savo reikalus Amerikoje ir grįžtų Lietuvon.

Žinoma, ir šis bi-znis turi bu-ti varomas apgalvotai ir tinka-mai ištyrus dirvą bei darbo są-lygas čia vietoje, Lietuvoje. Butų, berods, išmintinga, kad amerikiečiai per žiemą šį klau-simą pasvarstytų pas save, o ateinančią vasarą atvyktų Lie-tuvon su konkrečiais planais—patikrinti dirvą, ir, gal, darbą pradėti.

Dar kartą turiu ypač įtikina-mai pabrėžti, kad čia išdėsty-tos pastabos— nėra fantazija, nėra iš pristo išuolptos, —tai yra daviniai, iš Lietuvos gyve-nimo ir prityrimo pasemtos.

Pagaliau, kam reikalingos bu-tų kokios informacijos, — pra-šau kreiptis per šio laikraščio redakciją,— aš jas visuomet mielai noru suteiksiu.

ATEJO „Kultūros“ No. 12. Galima gauti „Naujienose“. Kaina 45c.

RAMOVA
THEATRE
35th and Halsted Streets

Šiandien

Gražus kalbantis paveikslas

“Footlights and Fools”

Drama iš artistų gyvenimo dalyvaujant

COLLEEN MOORE

Fredrick March, Raymond Hackett

Tai pati

Vitaphone Vodevilio Aktai

Kalbanti komedija

Kalbanti žinios

Garsinkitės Naujienose

CHICAGOS ZINIOS

Amerikos socialistų darbuoai

Amerikos socialistų partijos Čikagoje raštinė praneša, kad kovo ir balandžio mėnesiais, šių metų rengiamas intensyvas. Geriausi socialistų partijos kalbėtojai pasizadėjo pasakyti visą eilę kalbų įvairioms draugijoms, klubams, darbininkų organizacijoms ir socialistų kuopoms.

Mat, Socialistų Partijos pildantysis komitetas turės posėdį kovo 28 ir 29 dienomis, Los Angeles, California. Grįždami iš Kalifornijos pildantįjo komiteto nariai ir laikys prakalbas.

James Maurer, per 16 metų buvęs Pennsylvania State Federation of Labor prezidentas, kalbės šiose vietose: Illinois valstijoje, St. Louis, St. Paul, Minneapolis, Duluth, Montana valstijoje, Seattle, Portland, San Francisco, Los Angeles ir dviejuose miestuose Texas valstijoje.

Hillquit kalbės: Clevelande, Detroit, Čikagoje, St. Louis, Kansas City, Denver, Salt Lake City, San Francisco ir Los Angeles.

Daniel Hoan, Milwaukee miesto mēras, kelias per Iowa, Nebraska, Kansas, Wyoming ir Utah.

James O'Neal, laikraščio "The New Leader" redaktorius, kelias per Pittsburgh, Cincinnati, Indianapolis, Terre Haute, St. Louis, o taipgi per Arkansas, Oklahoma ir Texas valstijas.

Beto, kalboms galima bus kviesiti p-niā Berger, Viktoro Bergerio žmoną, ir Clarence Senior, socialistų partijos nacionalinį sekretorių.

Jeį kas iš lietuvių manytų pakviesti tą ar kitą iš sumintų kalbėtojų, tai malonės kreiptis į Socialistų Partijos nacionalinę buveinę šiuo adresu: 2653 Washington boulevard, Chicago, Ill.

Numušė taksas

Board of Review numušė įkainavimą savyties taksoms \$12,156,428 tai Čikagos apielinkai, kuri suima ir vadinama "auksinį pakrantį" (turčių gyvenamas vietas). Numušta įkainavimas savyties 1,500 gyvenamųjų tame distrikte, kuriame gyvena John H. Glenn, taksų peržiūrėjimo tarybos pirmininkas.

Išgelbėjo kunigą

Kilo gaisras bažnyčioje Our Lady of Mercy, 4432 North Troy st. Ugnėgesiai išgelbėjo degančio trobėsio kunigą William Cahill, kuris buvo prietroškęs kambarį prie bažnyčios. Kunigas atgaivintas.

Čikagos sveikata

Sveikatos departamentas praneša, kad padaryti planai vaizui, idant išvyti difteriją iš Čikagos.

Du tūkstančiai moterų liuosu noru pasizadėjo stoti pagalbon sveikatos departamentui šiame vajuje.

Sveikatos departamento rekordai rodo, kad praėjusius metus Čikagoje buvo 6,000 susirgimų difterija. Apskaičiuojama, kad 1,000 iš tų sirgusių difterija kudiški išsikasė iš ligos su padaryta žala klausai, akims ir kitokiais pažeidimais.

Minėtų liuosnorių moterų darbuotei vadovaus p-nia Clarence Smith.

"Moters, pasižadėjusios dirbti šiam vaju, idant išgelbėti 500 gyvasių kudiški, kurie miršta Čikagoje kas metai dėl difterijos, stoji darbu nepaprastu pasiryžimu", parciškė p-

Smith. "Jos atkaklūs kiekvieną namą ir kalbės su tėvais, idant įtikrinti tėvus butinu reikalu, padaryti kudiškius neopius kalbamai ligai. Ir mes tikimės, kad šis vaju pasgelbės mums žymiai sumažinti skaičių tų kudiškių, kurie kas metai nukentčia dėl tos ligos.

"Toks darbas, kaip šis, bus demonstruojamas parodoje kaip sveikata užlaikyti. Parodai rengti ima dalyvumą Chicago Medical Society, Chicago Dental Society ir Illinois Federation of Women's Clubs. Musų tikslas yra sumažinti padarytą ligos žalą, kuri pasilieka, kudiškiams pasveikus. O pasi- lieka tos žalos nepaprastai didelės. Parodos siekis yra parodyti tėvams, kas galima padaryti, kad Čikaga būtų sveikesnė.

"Vienas iš užbaigtų jau tyrimų parodė, kad 71 nuošimčių kudiškių, lankančių mokyklas, turi bent po 3 ydas (defects). Bendrai imant, tai reiškia, kad 435,000 kudiškių Čikagoje kenčia dėl tokių ar kitokių trūkumų, kurie ap-sunkina jiems semtis mokslo, trukdo lankymui mokyklos, da- ro jų darbą nenašų, naikina kudiškių energiją ir abelą gai-vumą".

Skaitlinės rodo, kad Čikagos mokyklos lankančius kudiškiai viso sugaišta 9,341,744 dienų mokslo metais. Apskaičiuojama, kad kiekvieno kudiškio lankymas mokyklos per metus kaštuoja \$84.25. Remiantis tuo apskaičiavimu, kaip pamatu, kudiškių sugaišimas (nelankymas mokyklos) Čikagai kašta- vo 1929 metais \$1,967,574.

Per 1929 metus skaičius gyventojų vadinamojį Chicago Metropolitan area paaugo 128,000.

Burnside

Maskų Baliaus.

Amerikonų Lyga seniai dirbo surengimui maskių balius. Baliaus gerai išgarsinta. Tikė- sime sutraukti daug publikos. Taip ir buvo.

Pereitą šeštadienį įvyko tas maskių balius liuosybės sve- tainėje. Publikos prisirinko abi svetainės pilnos. Dvi orkestrės buvo, grojo abiejose svetai- nės.

Iš Roselando atvyko grupė iš 14 asmenų — lietuvių, ap- sirenę rusų senos valdžios ofi- cierių. Jie turėjo ir savo mu- ziką. Pertraukė vieną kartą sugrojo ir išėjo šokti. "Ofici- ciai" nustebino kitataučius.

Kitos grupės buvo mažes- nės. Daugiausia buvo su mas- kėmis pavieniai apsirėngę. Ma- čiau gerai apsirėngusių buvusį Amerikos "prezidentą Linkol- ną". Jisai atrodė, kaip tikras buvęs prezidentas. Mačiau go- tilų, monkių su frakais — ke- letą asmenų. Visur čia nesu- minėsi. Tarp tokio margo svei- tulinio ir prie geros orkestrės laikasėjo nenuobodžiai.

Prieš dvyliką valandą pa- skelbė, kad pradės dalinti do- vanas. Orkestra groja maršą, grupės ir pavieniai maršuoja ratu. Gražu buvo žiūrėti iš šalies. Rusų oficerų vadas bu- vo Linkolnas. Jis pirmas mar- šuoja, paskui jį rusų oficie- rai. Apmaršavome tris kartus. Komitetas pašaukė rusus į sve- tainės vidurį. Iteikė dovaną \$35. Skelbime buvo minėta \$25, bet kuomet rusų oficerai at- sižymėjo, tai komitetas pridėjo \$10. Reikia, rusų oficerai ga- vo pirmą dovaną. Linkolnas gavo \$25. Po kiek dovanų ki- si gavo neteko patirti, nes vė- lus laikas buvo. Nelaikiau pa- baigos dovanų išdalinimo. Sma- gjai laiką praleidome.

Atlikę savo darbą, susėdome į automobilius, važiuojame lai- mingai į Roselandą. Jau be- veik prie namų. Bet štai šauk- smas, kad vienoje stuboje yra neramumo.

Sustojomė, išlipome iš auty. Paliepė mums sustoti į eilę. Komanda muzikantams groti ir

visiems maršuoti į stubą. Aš maniau, kad keliama kur- revoliucija. Bet įėjė vidun pamatėme, kad p. Petrausko vestuvės. Apsisukome keletą kartų.

Jaunavedžiai ir šiaip svečiai norėjo nuimti maskes ir pa- matyti, kas per vieni tie ofi- cieri. Bet oficerai, tuo laiku turėdami daugiau galios, nepa- sidavė.

Jaunavedžiai oficerius pavai- šino vynu. Ilgai nebuvo, ba- nenorėjome įsipykinti sve- čiams. Išmaršavome namo. Bis- kį pavargęs esu, kai rašau šią korespondenciją, bet ką padar- ysi. Buvęs.

Hudson pradėjo gaminti 8 cilindrių automobilius

Tai yra visai nauji, didelės jėgos ir greitai automobiliai už pri- einamą kainą.

Pagrąsėję savo gerumų, didele jėga, greitumu ir pigumu Hudson automobilius, dabar jau yra 8 cilin- derių — didžiausių aštuonių.

Per 22 metus sekmingai išdirbi- nė geras automobilius ir turintis didelio patyrimo, jo išdirbėjai sako, kad tai yra visai naujos rūšies au- tomobilius, neprilygstantis kitiems. Jis yra dar greitesnis, dar didesnės jėgos, dar gražesnis ir tobulėnis, bet kaina pasilieka priprasta Hudson automobiliams — kiekvienam priinama.

Hudson Great 8 turi didelę jėgą, betgi nėra per daug sunkus. Jo vei- kimas labai švelnus prie visokių greičiųjų. Tai nėra paskubomis iš- leistas karas, bet gerai išbandytas, iširtas, išvažinėtas prie visokiųjų aplinkybių per pastaruosius 2 me- tus.

Karas yra ultra moderniškas, ne- tik savo jėga, veikimu, bet ir savo ruožinumu, išvaizda, visomis savo smulkmenomis. Viskas kuopliniau- sia pritaikinta, suderinta, suhar- monizuota, neaplenkiant mažiausio dalykelio.

Naujieji Hudson Great 8 yra dve- jopo ilgio — 119 ir 126 colių, bet abu subudavoti vienodai ir vienas kitam panašus. Bodys yra plates- ni, ruimingesni, patogesni. Visu vidus labai gražiai ištaisytas.

Motoras išvysto 80 arklių jėgą, bet nežiūrint tokios didelės jėgos, gasolino suvartoja, palyginamai, mažai.

Tiek yra visu pagerinimų, kad ne- galima ir išskaičiuoti. Reikia ka- ra pamatyti, kad viska galima bu- tų įvertinti.

Lietuvės Akušerės

MRS. ANELLA K. JARUSH
Physical Therapy & Midwife
Naujoji vieta
6109 South Albany Avenue

Phone Hemlock 9252
Patarnauju pri-
cimdyms, duodu
massage, electric
treatment ir ma-
netic blankets ir
t. t. Moterim ir
merzinom patar-
imai dovana!

Graboriai

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas
laidotuvių ir koki-
ma rėkale visuomet
esti sąžiningas ir ne-
brangus todėl, kad ne-
turime išlaidų užlai-
kymui skyry.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

ADOLFAS VAISVILAS
Persiskyrė su šiuo pasauliu,
sausio 26 diena, 8 val. vakare,
1930 m., sulaukęs 50 metų am-
žiaus, gimęs Telšiu apskr., Tel-
šiu parap., Burnių kaime. Ame-
rikoj išgyveno 80 metų. Paliko
dideliam nuliudim gimines ir
draugus.

Laidotuvių rūpinasi Vero-
nika Vaišvilienė.

Kunas pašarvotas, randasi
1410 S. 49. Ck., Cicero, Ill.

Laidotuvių įvyks sėdėdė,
sausio 29 diena, 2 val. po
pietu, iš Eudeikio koplyčios bus
nulydėtas ir Tautiškas kapines.

Visi A. A. Adolfo Vaišvilos
gimines, draugai ir pažistami
esat nuosirdžiai kviečiami da-
lyvauti laidotuvių ir suteikti
jam paskutinį patarnavimą ir
atsisveikinimą.

Nuliudė liškame,
Giminės ir Draugai.
Laidotuvių patarnauja gra-
boriai - Eudeikis, Telefonas
Yards 1741.

Graboriai
BUTKUS
Undertaking Co.
P. B. Hadley Llc.
Koplyčia dykai
710 W. 18th Street
Canal 8161

J. Lulevičius
GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJAS
Patarnauja laidotu-
vėse visose mie-
stelių dalyse. Moderniška
koplyčia veikia,
3103 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

S. D. LACHAVICH

Lietuvis Graborius ir
Balsamuotojas
2314 W. 23rd Pl.
Chicago, Ill.
Patarnauja laidotu-
vėse kuopliniausai.
Reikalauja maldžiū at-
sisaukti, o mano dar-
bu busite užganė-
dinti.
Roosevelt 2515-2516

Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika
Graborius ir
Balsamuotojas

Moderniška Koplyčia Dovanai
furiu automobilius visokiems reika-
lams. Kaina prieinama.
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis
Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.
Telefonas
Boulevard 5208
1327 So. 49 Ct.
Telefonas
Cicero - 8724

Phone Cicero 294
Mes esame taip ar-
ti, kaip Tamstos
Telefonas
Patarnavimas diena
ir nakti
KOPLYČIA

Chas.
Syrewicz Co.
Graboriai ir
Balsamuotojai
1344 S. 50 Ave.
CICERO, ILL.

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS
GRABORIUS CHICAGOJ
Laidotuvių patar-
nauju geriau ir pi-
giau, negu kiti to-
del, kad priklausau
prie grabų išdir-
bėjų.

OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
4228 S. Halsted St.
Tel. Victory 4085

Akių Gydytojai
Tel. Victory 6279
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3265 So. Halsted Street
Valandos nuo 10 iki 8 vakare. Nedė-
lioj nuo 10 iki 12 po pietų

25 Metų Patyrimo
Pritaikyme akinių del visokių akių
John Smetana, O. D.
OPTOMETRISTAS

Eksperatas tyrimo akių ir pritaikymo
akinių
1801 South Ashland Avenue
Platt Bldg., kamp. 18 St. 2 aukštas
Pastebėkit mano išskabas
Valandos nuo 9:30 ryto iki 8:30 va-
karo. Nedėliomis nėra skir-
ty valandų. Room 8
Phone Canal 0523

Akių Gydytojai
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS AKIŲ
SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo, akių aptemimo, neruotuo-
mo, skaudamų akių karščių, atitaiso
kreivas akis, nuima kataraktą, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę. Visu-
ose atsitikimuose egzaminavimas da-
romas su elektra, parodančia ma-
žiausias klaidas. Specialė atyda at-
kreipiamą į mokyklos vaikus. Va-
landos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj
nuo 10 iki 12 val. po pietų.
Kainos pigiau kaip kitur.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

ŽMOGAUS
AKIS

Yra taip daliktnas sudėjimas, jog
maža dalis žmonijai suprantama apie jos
veikimą. Didelė daugybė akių suga-
dinta pigiais ir prastai pritaiktais
akiniams. Būkite daug atsargūs kas
da silut už dyką egzaminavimą, pu-
sę kainos, arba pederiai siulo aki-
nius vaikščiodami iš namų į namus.
Praktikuojant akių, perleidau daug-
iau 20 tūkstančių ypatų ir turiu 20
metų patirtikos.

Jeį abejojį apie savo akis, eik pas
Dr. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST
Phone Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave. ir 805 E. 47 St.
Phone Kenwood 1752

Lietuviai Gydytojai
DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3147 S. Halsted Street
Tel. Calumet 8294
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Avenue, Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Val.: 1 iki 3 po pietų 6 iki 8 vak.
Tel. Brunswick 4983
Namy telefonas Brunswick 6597
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

A. L. Davidonis, M.D.
4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryte;
nuo 9 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Corn. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryto
Rezidencija 6640 S. Maplewood Ave.
Telefonas Republic 7868
CHICAGO, ILL.

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų
ir nuo 6 iki 8 val. vakare
Rez. 3201 South Wallace Street

Phone Canal 2118
Valandos: 6-8 vakare
DR. A. L. YUSKA
Gydytojas ir
Chirurgas
1900 South Halsted Street
Rezidencija:
4193 Archer Ave.
Valandos: 2-4 po piet
Phone Lafayette 0098

Phone Boulevard 8483
DR. MARGERIS
Gydytojas ir Chirurgas
3421 South Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2 po pietų,
nuo 6 iki 8 vakare
Sekmadieniais nuo 10 iki 12

PRANEŠIMAS
DR. M. T. STRIKOL
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidars antra ofisa (su Dr. Laurai-
diu — viršų Belskio-Rakščio aptie-
kos) po nr. 2423 West Marquette Rd.
Valandos: nuo 2 iki 4 po piet. Tel.
Prospect 1930.
Senas ofisas toj pačioj vietoj:
4601 So. Ashland Ave. Valandos: nuo
6 iki 8 vakare. Tel. Boulevard 7820
Rez. 6641 S. Albany Ave. Tel. Pros-
pect 1930. Nedėliomis tik pagal su-
tarti.

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.
4608 South Ashland Avenue
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

Lietuviai Gydytojai
Ofiso Telefonas Virginia 0098
Res. Tel. Van Buren 5658
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 Archer Ave.
Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir
6 iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 di-
na. Namy ofisas North Side
3413 Franklin Blvd.
Valandos 8:30 iki 9:30 vakaro

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3.
Prospect 1028
Rez. 2359 S. Leavitt St., Canal 2330
Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlioj pagal sutartį

Office Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Ant Zaleskio Aptiekos
CHICAGO, ILL.

A. K. Rutkauskas, M.D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

Rez. 6600 South Artesian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 1401
DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.

VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Phone Office Lafayette 5820
Phone Res. Lafayette 4365
DR. J. A. PAUKŠTYS
DENTISTAS
X-RAY
4193 Archer Ave.
CHICAGO, ILL.

Dr. A. P. Kazlauskis
Dentistas
4712 South Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7589
Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
Residence Phone Hemlock 7691

Tel. Brunswick 0624
DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
North Sidėj
1579 Milwaukee Ave.
Kambarys 206
Utarinkais, Ketvergais ir Subatomis
nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakare
Sekmadieniais pagal susitarimą.
Cicero

4847 W. 14 St.
Panedėliais, Sėdėdomis ir Pėtnyčio-
mis nuo 9 v. rvtė iki 8:30 val. vak.

Phone Armitage 1740
Hours: 9-12 A. M., 1-8:30 P. M.
DR. S. T. THOMAS
(Tamoaitis)
DENTISTAS
Northwest Tower Bldg., Room 309
1608 Milwaukee Ave.
Cor. North Ave.

DR. P. P. ZALLYS
DENTISTAS
30 East 111th Street,
kampas Washab Ave.
Phone Pullman 0856
Gasas, X-Spinduliai ir t. t.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Sėdėdomis nuo 9 ryto iki 12 dienos

Ivairūs Gydytojai
TIK SUGRIZES IŠ EUROPOS
Phone Armitage 2822
DR. W. F. KALISZ
1145 Milwaukee Avenue
Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.
Sėdėd vakare uždaryta
Nedėlioj pagal sutartį

DR. HERZMAN
— IŠ RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 25
metus kaip patyręs gydytojas, chi-
rurgas ir akušeris.
Gydo etaisias ir chroniškas ligas
vyru, moterų ir vaikų pagal naujaus-
ius metodus X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija:
1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos: nuo 10-12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vakare
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai
South Shore 2238 ar Randolph 6800

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 20 metų
OFISAS
4729 South Ashland Ave., 2 lubos
CHICAGO, ILL.
SPECIALISTAS DŽIOVOS
Moterišku, Vyrišku ir Vaiku ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4
val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. diena
Phone Midway 2880

Telefonas Yards 0994
DR. MAURICE KAHN
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po piet.
7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12,
Rez. Telephone Plaza 3202

Ivairūs gydytojai
Rezidencijos Tel. Midway 5512
Ralph C. Cupler, M.D.
CHIRURGAS
OAKLEY IR 24th STREET
Tel. Canal 1713-0241
Valandos: Panedėliais ir Ketvergais
8 iki 8 v. v. Utarninkais ir
Pėtnyčiomis 1 iki 6 v. v.

GYDO
Kraujo, odos, chroniškas
slaptas ligas vyrų ir moterų, se-
nas žaizdas, ligas rectal

Dr. J. W. Beaudette
Viršų Ashland State Banko
1800 So. Ashland Ave.

VALANDOS:
Nuo 2 iki 4:30 ir nuo 7 iki 19
Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet
Telefonas Canal 1464

Ofiso Tel. Victory 6898
Rez. Tel. Drexel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas moterišku, vyrišku,
vaikų ir visų chroniškių ligų
Ofisas: 3102 S. Halsted St., Chicago
arti 31st Street
Valandos 1 iki 3 val. po pietų ir nuo
7 iki 8 val. vakare. Nedėliomis
ir šventadieny. 10-12 diena

Advokatai
K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietą
Gyvenimo vieta
3323 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1310
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekviens
vakaras, išskyrus ketverka
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 1701
Tel. Randolph 0381-0382
Val.: nuo 9 ryto iki 6 vakars
3241 S. Halsted Street
Tel. Victory 0562
Val.: 7-9 Utarninko, Ketvergo
ir Subatos vakarais

J. P. WAITCHUS
ADVOKATAS
52 E. 107th St.
Kampas Michigan Ave.
Tel. Pullman 6950 ir 6977
Miesto ofise pagal sutartį:
127 N. Dearborn St.
Rooms 928 ir 935
Tel. Franklin 4177

John Kuchinskas
Lietuvis Advokatas
2221 W. 22nd St.
Arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos 9 ryto iki 8 vakaro,
Sėdėd ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6

A. A. SL

Tarp Chicago Lietuvių

18-ta Gatvė

P-nas Dargužis pirkto
restoraną.

Gera žinoma aštuoniolikio-
tis, p. J. Dargužis, pirkto res-
toraną adresu 1841 So. Halsted
street.

Reikia tikėtis, kad senam
piličiui bus sėkmingas. Mums
malonu yra matyti, kad mūsų
žmonės turi pasitikėjimo 18-tos
gatvės apylinkė ir jos gyven-
tojai.

Linkėtina gero pasisekimo.
X.

Padėka

Turėjau daug vargo su nu-
laužtu laike traukimo dantimi,
kurio nepavyko išrauti aiūni
dentistui.

Netyčia susipažinau su Dr.
A. P. Gurskiu, kuriam ir pa-
pasakojau apie savo bėdą. Tu-
riau pasakyti, kad Dr. Gurskis
suteikė man tikros pagelbos, už
ką ir noriu jam išreikšti pa-
dėkos.

Dr. Gurskio ofisas randasi
adrsu 2028 So. Halsted st.
V. D.

Ką matė ir nugirdo Pasaulio Vergas

Aštuonioliktos gatvės apylin-
kės cigaru, cigaretų, saldinių
ir minkštųjų gėrimų biznieri-
s, P. J. Kalin (Kalinuskas) per-
sikėlė į naują vietą, kuri yra
dabar parankesnė pačiam p.
Kalinui ir jo kostumeriams.

Naujoji krautuvės vieta bus
adrsu 1810 So. Halsted street,
priešais "Naujienas".

P-nas Kalin prašo visus sa-
vo kostumerius neužmiršti ji-
o, o jis stengsis mandagiai pa-
tarnauti jiems — cigarais, ci-
garetais, saldinais, laikra-
ščiais ir šių dienų minkštais gė-
rimais, kokie yra dėdės Samo
žemėje naudojami.

Lietuviai turėtų neužmiršti
p. Kalin, kuris yra šios gady-
nės auka ir kuriam 1918 me-
tais dirbtuvėje nutraukė deš-
inę ranką; šiandien jis jau ne-
gali dirbti dirbtuvės darbe ir
priverttas yra pelytis duona
biznisi. P. J. Kalin yra buvęs
pereinio "Naujienų" kontesto
dalyvis.

Vienas senas I. W. W. uni-
jos veteranas sumanė atgaivini-
ti Čikagoje tą uniiją ir A. D.
A. D. 8 ir 21 kuopas (kairių-
jų komunistų), kurios yra jau
mirusios tarpe lietuvių aidob-
listų.

Sis veteranas kalba, kad jau
atėjęs laikas vėl gventi Čika-
gos lietuvių tarpe aidoblistų
uniiją ir A. D. A. D. 8 ir 21
kuopas, kurių vardu veikia
kairieji arba tikrieji komunis-
tai, simpatizuojantys I. W. W.
unijai.

Sausio 26 dieną buvo šau-
kiamas susirinkimas atgaivini-
mo tikslu. Susirinkimas šauk-
ta I. W. W. svetainėje, adre-
su 1618 W. Madison street.
Kokios to susirinkimo pasekos
buvo, neteko sužinoti. Atėjus
parodys, ar bus laikas jau pri-
brendęs prisikelti iš numirusi-
jų A. D. A. D. 8 ir 21 kuop-
poms ir gyvuoti Čikagos lietu-
vių tarpe.

Pas centristus "vilniečius"

juo L. K. M. chore yra rimti
nesusipratimų. Jau net praėjus-
ios savaitės komisarių gazieta
laidoje vienas karštas centriz-
mo patriotas bėra gazieta del-
to, kad L. K. M. choras neda-
lyvavo Lenino mirties paminė-
jime.

Kada vieną gerą favorščių
užklausa, kas yra su L. K. M.
choru, kad jis jau net per
komisarių gazieta barama, tai
gavau tokį atsakymą:

— Zinai, sako, drauguti,
kad komisariai nori L. K. M.
chorui diktuoti, idant visų ka
choras darytų pagal jų, komi-
sarių, įsakymus. Matai, komi-
sariai perdeda taip, kaip kad i
čili-con-carne kartais prideda
per daug raudonų pipirų ar ki-
tų kartumynų, tai net meksi-
kietis neskaniai tokį valgį val-
go. Panašiai yra ir su komi-
sarių jų santykiuose su L. K. M.
choru. Komisariai reikalauja
vis daugiau, kad choras tar-
nautų diktatoriams rusams, o
ne mums lietuviams. Tariai ir
privėdė komisarus ir chorą prie
rimti nesusipratimų. Ir jeigu
komisariai nesiliaus diktavę L.
K. M. chorui pagal ruską kur-
palių, tai gali chore įvykti at-
cityje daugiau kas naujo.

Nesusipratimai buvo slėpia-
ma nuo ciliinių narių. Bet jau
prieita prie to, kad net į ga-
zietą rašo, nors viskas ten nu-
dailinta, — užbaigę paaiškin-
imą favorščius tais žodžiais.

Pasaulio Vergas.

Cicero

Savotiška inkvizicija

Cicero yra susitvėrusi vai-
kų draugijė "Aušrelė". Kas
pirmadienis ji turi pamokas.
Vaikai ir mergaitės, tėvų pri-
žiūrimi, mokina dainuoti, šo-
kti ir žaisti. Senieji "Auš-
relė" sugebėjo ir vakarėlį su-
ruošti, ir draugijėlės nariai pro-
gramą išpildė.

Kaip matote, draugijėlės dar-
bas yra vaikučiams smagus ir
naudingas. O paskutiniu juo lai-
ku pradėta dar ir draugijėlės
orkestra organizuoti. Ko ge-
resnio ir patiems vaikučiams
ir jų tėvams norėti iš šios
draugijėlės?

Pasirodo tečiau, kad ne sto-
ka bukapročių, kurie mėgina
draugijėlei pakenkti. Ir pasiro-
do jį tokiose vietose, kur ga-
lėtumei tikėtis supratimo.

Štai vienas pavyzdys. Praėjus-
iąją savaitę parapijinėje moky-
kloje susterkos kamantinėje
bernaičius ir mergaites. Girdi,
kas iš jūsų priklauso "Aušre-
lei", tai pakelkite rankas. Pa-
kėlė vienas. Po to susterkos
pareiškė, kad busi išvyti iš
mokyklos tie vaikučiai, kurie
prieklausys "Aušrelei".

Na, pamastykite. "Aušrelė"
tik gero teikia vaikučiams. Bet
susterkos, be abejonės, su ži-
nia kunigo Vaičūno, grumoja
vaikučiams išvartymu iš moky-
klos už priklausymą šiai drau-
gijėlei, kaip kokiems nusikal-
tėliams.

Žinoma, išvijimas iš parapi-
jinės mokyklos tam ar kitam
vaikučiui būtų naudingas. Nes
yra patirta, kad parapijinės mo-
kyklos, kaip įstaigos kudi-
kams auklėti, negali lygintis
viešosioms mokykloms; kad
parapijinės mokyklos, kaip
priemonės jaunumenei ruošti
šių dienų gyvenimui, stovi daug
žemiau, ne kad viešosios mo-
kyklos. Bet susterkų pareiški-
mai, tokie kaip minėtas aukš-
čiau, buvo vaikučiams tikri
smugiai. Mat, vaikučiai yra
jaunūs, o nemoka ir neturi
galios atremti nors ir kvailius,
bet vyresnių duotus išpėjimus,
tai ir tenka jiems kentėti. Tai

yra kaip ir kokia inkvizicija.
Antra vertus, koks nachalis-
kumas ty neva dvasios vadui!
Kad ir gražiausias darbas dir-
bama, bet jei ne susterkų ir ne
kunigo Vaičūno komandoje,
tai jau tas darbas niekinama.

O tuo tarpu kas yra Vaičū-
nas? Well, jis yra geras biz-
nieriis, moka gauti pinigų iš
parapijų įvairiems reika-
lams. Bet šiaip — ot, papras-
tas žmogelis, kuris dągi gim-
tine kalba nemoka dorai ra-
šyti. Ar jis yra kada nors rim-
tesnė knyga perskaitęs — abe-
joju. Toliau — susterkos. Ne-
ištekėjusios merginos. Gyvena
jos kokį tai keistą, sakyčiau,
nenormalų, atskirtą nuo svie-
to, merdėjantį gyvenimą. Ka
jos išmano apie verdančią, au-
dringą kovą už buvį, kuria teks
kovoti jų auklėjimui jaunuo-
menei, kai ši paaušgs? Ir kaip
gali jos ruošti pavestus jų glo-
bai kudičius šių dienų gyven-
imui? Jos gali auklėti kudičius
savo pavyzdžiu — taip. Bet
reikia sutikti, kad tai nėra ge-
riausias pavyzdys. Jos gali ruo-
šti kudičius tokiam gyvenimui,
kokį pačios gyvena, o ne ko-
vą už vietą svietikių lenk-
tynėse.

Vienok ir susterkos, ir ku-
nigas mojai diktuoti visam
kam, kas tik yra surišta su
kudičių auklėjimu.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

Seštadienį, vasario 8 dieną,
rengiama smagus vakarėlis.
Turėkite atmintyje šį parengi-
mą. Cicerietis.

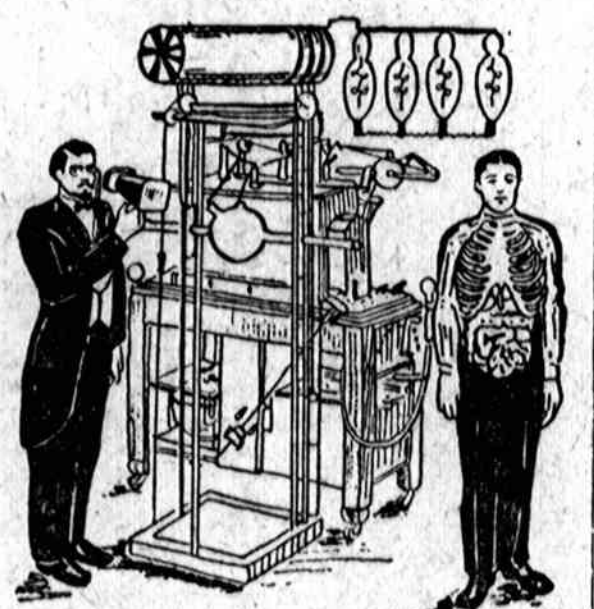
A. NAVICKAS

Pirmiaus gyvenęs 1617 So.
Jefferson st., malonėkite atei-
ti į Naujienų ofisą reikale ju-
sų permito.

PRANESIMAI

Burnside. Draugystė šv. Jono
Krikštytojo metinis susirinkimas
įvyks sausio 29 d., 7:30 val. vakare.
Tulley Park svet., E. 90 St. Drau-
gai malonėkite atsilankyti susirinki-
mam, nes yra labai svarbus, ir jusų
atsilankymas neatbūtinai reikalingas.
George Kasaitis, sek.

Dramatiško Ratielo repeticija
įvyks seređoj, 29 d. sausio, Sanda-
ros svetainėje, 3331 So. Halsted St.
Visi lošėjai, dalyvaujantys voikale
"Užburti turtai". Prašome atsi-
lankyti 7:30 val. vakare. Valdyba.

Specialistas gydymo chroniką ir naujų
užkaiščių, 29 d. sausio, Sanda-
ros svetainėje, 3331 So. Halsted St.
Visi lošėjai, dalyvaujantys voikale
"Užburti turtai". Prašome atsi-
lankyti 7:30 val. vakare. Valdyba.

Dr. J. E. Zaremba
20 W. Jackson Blvd., netoli State St.
Kambarys 1016
Imkit elevatoriu
CHICAGO, ILLINOIS

Yfiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po
pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nede-
lai nuo 10 ryto iki 1 po pietų

CLASSIFIED ADS.

Educational

Mokyklos

REIKIA VYRU IŠSIMOKINIMUI
AUTOMOBILIŲ AMATO
Praktiškos instrukcijos, darbas kol
mokinys iš dar geresnis kaip iš
mokyto. Mokykla dienomis ir vaka-
rais. Atsilankykite arba reikalaukite
aplikacijos.
FEDERAL AUTO ENGINEERING
SCHOOL
2040-42 Washington Blvd.

GREITAI IR PIGIAI

ISIMOKINAME ANGLŲ KALBOS
gramatikos, sintaksės, aritmetikos,
knnygdvystės, stenografijos, ir kitų
mokslo šakų. Mūsų mokyklos nauja
sistema suteiktina greitai užbaigiamą
oradinių mokslų i. dvyriaus mēnesius;
užtesni mokslai i vienus metus. Ame-
rikos Lietuvių Mokykloje jau tūk-
stantai lietuvių įkio mokslus. Ateikite
išsiaišyti šandien ir jums padėsime
išsigrity abelsa mokslu. Savo buvi žy-
mai pagerinsite, kai busit abelsai ir
visose mokslo šakose anšiviete.

Amerikos Lietuvių

Mokykla
J. P. OLEKAS, Mokytojas
3106 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Business Service

Biznio Patarnavimas
PATENTAI, copyrights — išradimai vi-
sokios rūšies.
D. PELECHOWICZ
2800 W. Chicago Ave.,
Brunswick 7187

PLUMBINGAS. Geriausias darbas

JOHN P. DEGNAN
6807 So. Ashland Ave.
Tel. Republic 0061

J. S. RAMANCIONIS

Buvęs vedėjas Bridgeport Painting
& Hardware Co.
HARDWARE, PAINTS &
WALL PAPER
Painters & Decorators
J. S. RAMANCIONIS, savininkas
3147 So. Halsted St.
Tel. Victory 7261

GENERALINIS

KONTRAKTORIUS
Statau namus mažus ir didelius.
Taipgi taisau sienas. Permuftini ir
kitą vietą ir duodu patarnavus dy-
kal. Prirengiu morgungius ant namų.

A. KAIRIS

3230 So. Union Ave.
Phone Victory 2740

10% PIGIAU UZ VISA DARBA
CONSUMERS Storu Darbas. Greitai
taisoame stogus visokios rūšies,
bile kada ir bile kur. Dykal ap-
skaitlavimas. Mes atliekame ge-
riausi darba mieste. Kedzie 8468.

RASYTOJAI IR REDAKTORIAI

Literatūrai patarėjai. Knygos,
trumpos apysakos, lekcijos, straips-
niai ir pašnekėsiai konstruktyviai kri-
tikuojami, parašomi ant užsakymo,
ar sutvarkymo spausdinimui; daromi
tyrimai; apgarsinimu literatūra per-
tvarkoma, rankraščiai perrašomi ir
suredagiuojami.

THE LITERARY WORKSHOP.

Suite 608,
Chicago — Clark Bldg.,
Tel. Whitehall 7976

CLASSIFIED ADVT.

Financial

Finansai-Paskolos

SKOLINAM PINIGUS
\$100 iki \$30,000
ant 1-mų, 2-ry ir 3-čių morgungių
J. NAMON & CO.
2418 W. Marquette Rd.
arti Western Ave.
Tel. Grovehill 1038

Paskolos suteikiama

į vieną dieną

2-RI MORGICIAI

3-TI MORGICIAI

6 Nuošimčiai

Mes perkame real estate

kontraktus

INTERNATIONAL

INVESTMENT

CORPORATION

Kapitalas \$500,000.00

3804 So. Kedzie Ave.

Tel. Lafayette 6738-6716

PASKOLINIM nuo \$50 iki \$300

už 2% nuošimčio ir lengvas išmo-
kėjimas. Paskolas suteikiama i 24

valandas. Be jokio komiso.

S. OSOOD

2231 West Division St.

"Upstairs"

Telephone Armitage 1199

Skolinam Jums Pinigus

\$100 iki \$2,000

Jūs atmokate mažomis mėnesinė-
mis mokėsimis.

Mes taipju perkame morgungius ir
Real Estate kontraktus.

Petrzilek Bros.

1647 W. 47th St.

Arti Marshfield Ave.

Miscellaneous for Sale

Ivairūs Pardavimai

UŽSISAKYKIT DABAR

Garsus radiu, minkštą run anglis; nėra

atimam; kainu \$6.00 su pristatymu.

GOVALIS

Boulevard 1038

BLACK Diamond Coal & Supply